कर्नाटक केन्द्रीय विश्वविद्यालय
ಕರ್ನಾಟಕ ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
विद्या ददाति विनयम्

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

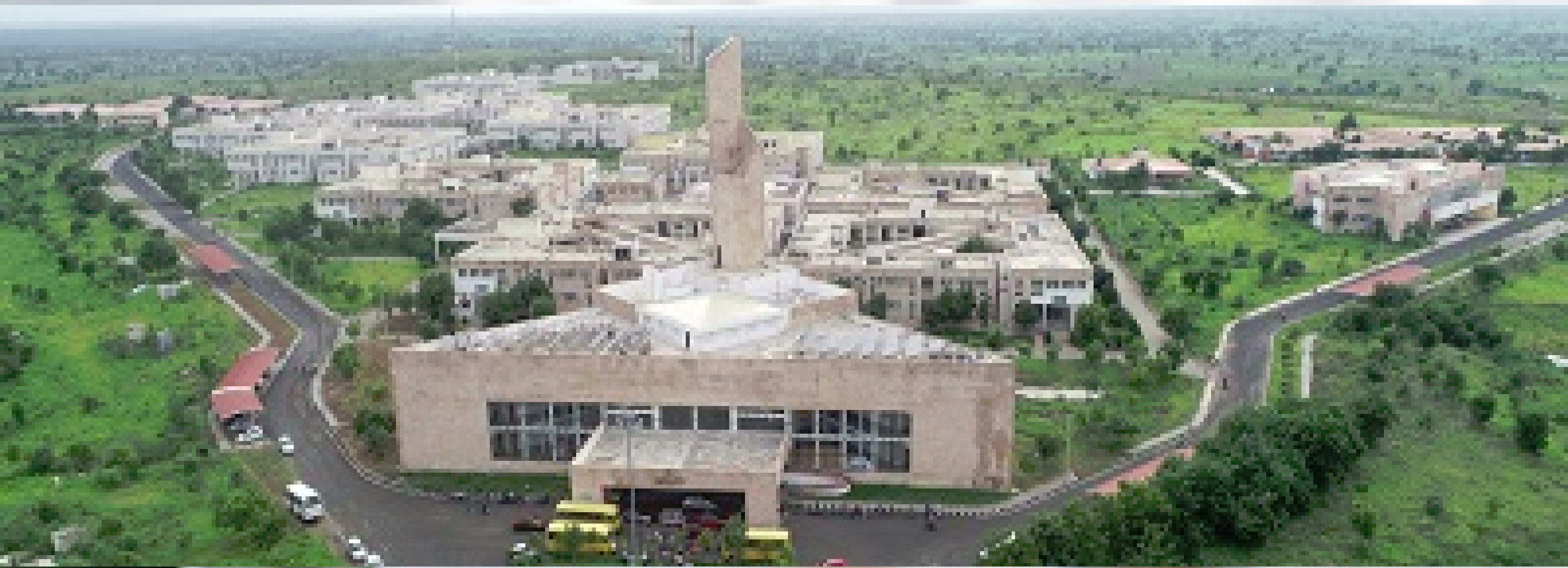

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

News Headings

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ

24,347 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ, ನಿಯತಕಾಲಿಕೆ | ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ

■ ವಿಜಯವಾಣಿ ಸುದ್ದಿಜಾಲ ಬೆಂಗಳೂರು

ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ 24,347 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಹಾಗೂ ನಿಯತಕಾಲಿಕೆಗಳನ್ನು 20 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಲು ಹಾಗೂ 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 47 ಕಸ್ತೂರ ಬಾ

ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಸಿಎಂ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ನಡೆದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಂಪುಟ ಸಭೆ ಬಳಿಕ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ ಕಾನೂನು ಸಚಿವ ಎಚ್.ಕೆ.ಪಾಟೀಲ, 2023-24ನೇ ಸಾಲಿಗೆ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 93 ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ 24,347 ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ 14,049 ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 8344 ಸರ್ಕಾರಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, 1830 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, 76 ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಸೇರಿವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣ ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರು.

ಕಸ್ತೂರ ಬಾ ಗಾಂಧಿ ಬಾಲಿಕೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಡಾರ್ಮಿಟರಿ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕಾಟ್‌ಗಳ ಖರೀದಿಗೆ ಒಟ್ಟು 50 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೊತ್ತದ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ರಾಜ್ಯ ಸಿವಿಲ್ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಮುಂಬಡ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್‌ಲಾಗ್ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಅಂಗವಿಕಲರ ಮೀಸಲಾತಿ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದೇ ರೋಸ್ಟರನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಲಕರಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪಿಪಿಪಿ: ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ 2731 ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚ 32.74 ಕೋಟಿ ರೂ. ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 3 ವರ್ಷ ಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಹಬ್, ಸ್ಪೋಕ್‌ಗೆ ಅನುಮೋದನೆ

ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಮತ್ತು ತಲೆಗೆ ತೀವ್ರ ಪೆಟ್ಟಾದ ರೋಗಿಗಳ ಆರೈಕೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಬ್ ಮತ್ತು ಸ್ಪೋಕ್ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ 51.44 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು, ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಹಾನ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರನ್ನು 'ಹಬ್' ಮತ್ತು ಕಿಮ್ಸ್ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯನ್ನು 'ಸ್ಪೋಕ್' ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಟ್ಟು 11.26 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನ

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಡಿ ಬರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೋವಿಡ್ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೆ. ಫ್ರೋಡೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಮುಂಬೈ ಮತ್ತು ಲಾಜ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಪಿಪಿಇ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ಸಂಬಂಧ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ 15.09.2023 ರಂದು ನೀಡಿರುವ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ 38.26 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಡಲು ಆ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಮೇಲ್ಮನವಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಜಿಟಿ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಡಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಎರಡನೇ ಹಂತದ 53 ಆದ್ಯತೆಯ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಲ್ಲರ್ಜಿಗೇರಿಸುವ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಎನ್‌ಜಿಟಿ ಪರಿಸರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಡಿ 1518 ಕೋಟಿ ರೂ. ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣ / ಉನ್ನತೀಕರಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೆಯುಐಡಿಎಫ್‌ಸಿಯಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

2024ರ ರಜಾ ಪಟ್ಟಿ

ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಸರ್ಕಾರಿ ರಜೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದೆ.

- ಜನವರಿ 15, ಸೋಮವಾರ- ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ
- ಜನವರಿ 26, ಶುಕ್ರವಾರ- ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ
- ಮಾರ್ಚ್ 8, ಶುಕ್ರವಾರ- ಮಹಾ ಶಿವರಾತ್ರಿ
- ಮಾರ್ಚ್ 29, ಶುಕ್ರವಾರ- ಗುಡ್ ಫ್ರೈಡೇ
- ಏಪ್ರಿಲ್ 9, ಮಂಗಳವಾರ- ಯುಗಾದಿ
- ಏಪ್ರಿಲ್ 11, ಗುರುವಾರ- ರಂಜಾನ್
- ಮೇ 1, ಬುಧವಾರ- ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಿನಾಚರಣೆ
- ಮೇ 10, ಶುಕ್ರವಾರ- ಬಸವ ಜಯಂತಿ/ ಅಕ್ಷಯ ತೃತೀಯ
- ಜೂನ್ 17, ಸೋಮವಾರ- ಬಕ್ರೀದ್
- ಜುಲೈ 17, ಬುಧವಾರ- ಮೊಹರಂ ಕಡೇದಿನ
- ಆಗಸ್ಟ್ 15, ಗುರುವಾರ- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ
- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 7, ಶನಿವಾರ- ವರಸಿದ್ಧಿ ವಿನಾಯಕ ವ್ರತ
- ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 16, ಸೋಮವಾರ- ಈದ್ ಮಿಲಾದ್
- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2, ಬುಧವಾರ- ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ/ ಮಹಾಲಯ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ
- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 11, ಶುಕ್ರವಾರ- ಮಹಾನವಮಿ/ ಆಯುಧ ಪೂಜೆ
- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 17, ಗುರುವಾರ- ಮಹರ್ಷಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಜಯಂತಿ
- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31, ಗುರುವಾರ- ನರಕ ಚತುರ್ದಶಿ
- ನವೆಂಬರ್ 1, ಶುಕ್ರವಾರ- ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ
- ನವೆಂಬರ್ 2, ಶನಿವಾರ- ಬಲಿಪಾಡ್ಯಮಿ, ದೀಪಾವಳಿ
- ನವೆಂಬರ್ 18, ಸೋಮವಾರ- ಕನಕದಾಸ ಜಯಂತಿ
- ಡಿಸೆಂಬರ್ 25, ಬುಧವಾರ- ಕ್ರಿಸ್‌ಮಸ್

ಈ ರಜಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾನುವಾರಗಳಂದು ಬರುವ ಡಾ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜಯಂತಿ (14.4.2024) ಮತ್ತು ಮಹಾವೀರ ಜಯಂತಿ (21.04.2024) ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ಶನಿವಾರದಂತೆ ಸೌರ ವಿಜಯ ದಶಮಿ (12.10.2024) ಈ ರಜಾ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. 1.4.2024ರ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಮುಕ್ತಾಯ ದಿನ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ದಿನದಂದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಜೆ ಇರಲಿದೆ.

ಮೇಘಾಲಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಗದಿಂದ ಸಭಾಪತಿ ಭೇಟಿ

ಮೇಘಾಲಯ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಗ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸಭಾಂಗಣ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ವೇಳೆ ಸಭಾಪತಿ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ: ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರನ್ನು ಮೇಘಾಲಯ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಗ ಗುರುವಾರ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಭಾಪತಿ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಶತಮಾನದ ಇತಿಹಾಸ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ ಕುರಿತು ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಮೇಲ್ಮನೆ ಮತ್ತು ಕೆಳಮನೆಯ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಭಾಂಗಣದ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದರು.

ತಮ್ಮ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ 12ನೇ ಶತಮಾನದ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಂಸತ್ತಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು.

ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಸತ್ತು, ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಸವಣ್ಣನವರು 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅನ್ನುವ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ ಮೇಘಾಲಯ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಗ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿತು. ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್, ಮೇಲ್ಮನೆ, ಕೆಳಮನೆ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದೇ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದೇ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಘಾಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಸಭಾಪತಿ ಬಸವರಾಜ ಹೊರಟ್ಟಿ ಅವರು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪರವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿಗಳ ವಿಶೇಷ ಕರ್ತವ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ಮಹೇಶ ವಾಲ್ವೇಕರ್ ಇದ್ದರು.

ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

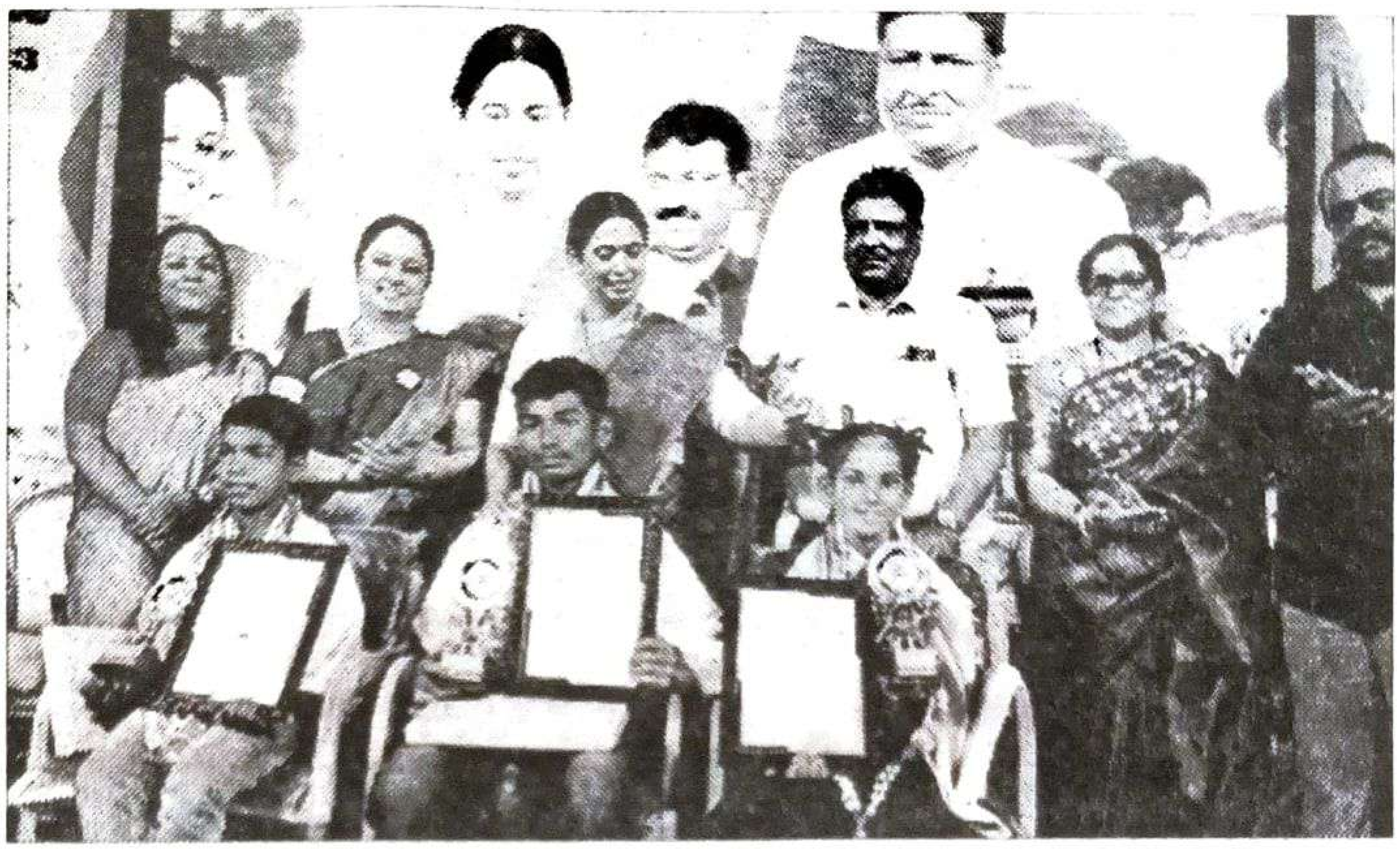

ಬೆಂಗಳೂರಿನಬಾಲಭವನದಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಚಿವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಆರ್.ಹೆಬ್ಬಾಳ್ಕರ್ ವಿತರಿಸಿದರು.

ಬೆಂಗಳೂರು: ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸದೃಢವಾಗಿ, ಬಲಿಷ್ಠರನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲಕರ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಹೆಬ್ಬಾಳ್ಕರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಜವಾಹರ ಬಾಲಭವನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ದಿನಾಚರಣೆ ಅಂಗವಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಸಚಿವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಲಪುವಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ, ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಇತರರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅಪಾಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿದಂತಹ ಮಕ್ಕಳಾದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೋತ್ಯಗ್ರಾಮದ ಮಾಸ್ಟರ್ ಅರ್ಜುನ್, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಗಲಹಳ್ಳಿಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆರ್. ಸಿ. ಗೌಡ ಇವರಿಗೆ "ಹೊಯ್ಸಳ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಹಾಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಚ್ಚಂಗಿಪಾಳು ಗ್ರಾಮದ ಕುಮಾರಿ ಶಾಲು ಅವರಿಗೆ "ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಶೌರ್ಯ" ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳಗಾವಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ರೋಲರ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೊಮ್ಮಗೊಂಡೇಶ್ವರ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಚಾರಿಟಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್(ರಿ), ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಕಳದ ಕಕ್ಕುಂದೂರಿನ ಶ್ರೀ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸೇವ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾಪೂಜಿ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಸೊಸೈಟಿ (ರಿ) ಮತ್ತು ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ಕಾಳಿದಾಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿ (ರಿ) ಇವರಿಗೆ "ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಗುಪ್ಪಿಯ ಪರುಶುರಾಮ ಮ ದಿವಾನದ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಾಂಧಿನಗರದ ರಜನಿ ಲಕ್ಕಾ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಗಾಂಧಿನಗರದ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕನ್ನಿಕಾ ಹಾಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಲೋಕರಾಜು ಇವರಿಗೆ "ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ"ಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಲಭವನದಿಂದ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ಚಿತ್ರ ಕಲೆ, ಸಂಗೀತ, ಜಾನಪದ ಇನ್ನಿತರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ "ಕಲಾಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ" ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ "ಬಾಲಮಂದಿರ ಕಥಾ ಚಂದಿರ" ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕರ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೇ ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿದ್ದೆ....

"ನನ್ನ ತಂಗಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು, ಕೆಲ ಕ್ಷಣ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರುಚಾಡುತ್ತಿರುವ

ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಭಯಗೊಂಡೆ, ತಂಗಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಕ್ಷಣವೇ ನನಗರಿಯದಂತೇ ಲೈಫ್ ಜಾಕೆಟ್ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾವಿಗೆ ಹಾರಿ ತಂಗಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸಿದೆ.

■ ಶಾಲು | ಕೆಳದಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತೆ

ಪ್ರಾಣಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ನನ್ನ ಗುರಿ

ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಸುವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು

ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಈ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರು ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಹಸುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

■ ಅರ್ಜುನ್ ಸಾಗರ್

| ಹೊಯ್ಸಳ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ

ಮರೆಯದ ಘಟನೆ

ಕೆರೆ ಸಮೀಪ ಹಾಗೆ ನಡೆದು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇತ್ತ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮುಳುಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಬಸ್ ಚಾಲಕನನ್ನು ಕರೆದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದೆವು. ಇದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾರದ ಘಟನೆ.

■ ಆರ್.ಸಿ.ಗೌಡ

| ಹೊಯ್ಸಳ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಾಲಕ

More facilities sought for central library

KALABURAGI, DHNS

The students under the banner of Samajika, Anishta Paddathigala Nirmulana Samiti staged a protest here on Thursday urging the district administration to provide basic infrastructure to the Central Library here.

The protesters demanded proper seating arrangements, supply of books in the library for the convenience of the students appearing for various competitive examinations.

Organisation President Santoshkumar S P alleged corruption in the appointment of beneficiaries to provide librarian training during 2019 and 2020. He also urged the government to conduct a thorough probe into it.

Drinking water supply, toilet facility, more newspapers and magazines should be provided to the people visiting the Central Library.

They warned of an indefinite strike if the demands are not met.

Organisation office-bearers Veeresh, Avinash Jankar, Pavan Pareet, Mallappa Malge, Mehboob Patel, Bhutali Pujari and Sidram Pujari were present.

Students stage a protest in Kalaburagi on Thursday urging the district administration to provide basic infrastructure to Central Library. DH PHOTO

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

Artificial Intelligence belongs to Team Capitalists now

KEVIN ROOSE

What happened at OpenAI over the past five days could be described in many ways: A juicy boardroom drama, a tug of war over one of America's biggest start-ups, a clash between those who want AI to progress faster and those who want to slow it down.

But it was, most importantly, a fight between two duelling visions of artificial intelligence.

In one vision, AI is a transformative new tool, the latest in a line of world-changing innovations that includes the steam engine, electricity and the personal computer, and that, if put to the right uses, could usher in a new era of prosperity and make gobs of money for the businesses that harness its potential.

In another vision, AI is something closer to an alien life form — a leviathan being summoned from the mathematical depths of neural networks — that must be restrained and deployed with extreme caution in order to prevent it from taking over and killing us all.

With the return of Sam Altman to Open AI, the company whose board fired him as chief executive recently, the battle between these two views appears to be over.

Team Capitalism won. Team Leviathan lost.

OpenAI's new board will consist of three people, at least initially: Adam D'Angelo, the chief executive of Quora (and the only holdover from the old board); Bret Taylor, a former executive at Facebook and Salesforce; and Lawrence H Summers, the former Treasury secretary. The board is expected to grow from there.

OpenAI's largest investor, Microsoft, is also expected to have a larger voice in OpenAI's governance going forward. That may include a board seat.

Gone from the board are three of the members who pushed for Altman's ouster: Ilya Sutskever, OpenAI's chief scientist (who has since recanted his decision); Helen Toner, a director of strategy at Georgetown University's Centre for Security and Emerging Technology; and Tasha McCauley, an entrepreneur and researcher at the RAND Corporation.

Sutskever, Toner and McCauley are representative of the kinds of people who were heavily involved in thinking about AI a decade ago — an eclectic mix of academics, Silicon Valley futurists and computer scientists. They viewed the technology with a mix of fear and awe, and worried about theoretical future events like the "singularity," a point at which AI would outstrip our ability to contain it. Many were affiliated with philosophical groups like the Effective Altruists, a movement that uses data and rationality to make moral decisions, and were persuaded to work in AI out of a desire to minimise the technology's destructive effects.

This was the vibe around AI in 2015, when OpenAI was formed as a nonprofit, and it helps explain why the organisation kept its convoluted governance structure — which gave the nonprofit board the ability to control the company's operations and replace its leadership — even after it started a for-profit arm in 2019. At the time, protecting AI from the forces of capitalism was viewed by many in the industry as a top priority, one that needed to be enshrined in corporate bylaws and charter documents.

But a lot has changed since 2019. Powerful AI is no longer just a thought experiment — it exists inside real products, like ChatGPT, that are used by millions of people every day. The world's biggest tech companies are racing to build even more powerful systems. And billions of dollars are being spent to build and deploy AI inside businesses, with the hope of reducing labor costs and increasing productivity.

The new board members are the kinds of business leaders you'd expect to oversee such a project. Taylor, the new board chair, is a seasoned Silicon Valley deal maker who led the sale of Twitter to Elon Musk last year, when he was the chair of Twitter's board. And Summers is the Ur-capitalist — a prominent economist who has said that he believes technological change is "net good" for society.

There may still be voices of caution on the reconstituted OpenAI board, or figures from the AI safety movement. But they won't have veto power, or the ability to effectively shut down the company in an instant, the way the old board did. And their preferences will be balanced alongside others', such as those of the company's executives and investors.

That's a good thing if you're Microsoft, or any of the thousands of other businesses that rely on OpenAI's technology. More traditional governance means less risk of a sudden explosion, or a change that would force you to switch AI providers in a hurry.

And perhaps what happened at OpenAI — a triumph of corporate interests over worries about the future — was inevitable, given AI's increasing importance. A technology potentially capable of ushering in a Fourth Industrial Revolution was unlikely to be governed over the long term by those who wanted to slow it down — not when so much money was at stake.

There are still a few traces of the old attitudes in the AI industry. Anthropic, a rival company started by a group of former OpenAI employees, has set itself up as a public benefit corporation, a legal structure that is meant to insulate it from market pressures. And an active open-source AI movement has advocated that AI remain free of corporate control.

But these are best viewed as the last vestiges of the old era of AI, in which the people building AI regarded the technology with both wonder and terror, and sought to restrain its power through organisational governance.

Now, the utopians are in the driver's seat. Full speed ahead. NYT

Now, AI-driven tool to beat Bengaluru's traffic

Predictive analysis to help cops plan for congestion

UDBHAVI BALAKRISHNA
BENGALURU, DHNS

The Bengaluru Traffic Police (BTP) are now using AI-powered predictive analysis to study, predict and prepare for congestion on major high-traffic corridors in the city. Soon, this will be made available to the public in real-time so they can plan their commute.

DH accessed data from the police for one such junction -- Iblur on the Outer Ring Road where the experiment is currently on. Scraping data from camera feeds and third-party sources to assess the vehicle volume at any hour on any day of the week, BTP is drawing upon AI-powered predictive analysis to arm themselves against a potential gridlock situation.

Throughout September, Iblur junction, which links the Sarjapur Road and the Outer Ring Road, saw an average of about 79,310 metres of congestion, with about 4 km of congestion per day. At peak hours, roughly 800 to 900 metres of traffic congestion was recorded at the junction. Similarly, October saw about 2 km of congestion per day, peaking at an average of 800 metres at 6 pm on any given day.

Corridors under study

- Old Madras Road
- Hosur Road
- Tumakuru Road
- Outer Ring Road (east and west)
- Inner Ring Road
- Ballari Road
- Mysuru Road

They have also recorded congestion at the junction on three days in the past week to get an hourly and daily average of traffic congestion expected at the junction. Surprisingly, last Saturday saw about 3 km of congestion all day, compared to about 435 metres and 853 metres on Wednesday and Friday, respectively.

Deputy Commissioner of Police (Traffic South) Shiva Prakash Devaraju told *DH* that they are using data from companies along the Outer Ring Road to understand how to manage the ripple effects on Iblur junction.

"Over the past month, we have recorded between 1.5 and 2 lakh vehicles entering and exiting the campuses during the weekdays," he said.

▸ **B'luru's traffic, Page 6**

Govt to turn up the heat on deepfake creators, platforms

"DEEPFAKES HAVE EMERGED AS A NEW THREAT TO DEMOCRACY. THESE (CAN) WEAKEN TRUST IN SOCIETY AND ITS INSTITUTIONS"

ASHWINI VAISHNAW
MINISTER OF ELECTRONICS AND INFORMATION AND TECHNOLOGY

Mulls penalties on both; draft regulations likely in 10 days

SHIVANI SHINDE
Mumbai, 23 November

The government is considering imposing penalties on the creators of deepfakes as well as the platforms hosting them as part of new regulations to curb the menace, Union Minister of Electronics and Information and Technology Ashwini Vaishnaw said on Thursday. The draft rules may come within 10 days, he added.

"Deepfakes have emerged as a new threat to democracy. These (can) weaken trust in society and its institutions," Vaishnaw told reporters after a meeting with various stakeholders in New Delhi.

Deepfakes use deep learning artificial intelligence to replace, alter, or mimic someone's face in video or voice in audio. They came in the limelight after actor Rashmika Mandanna's face was found to have been used in an embarrassing video earlier this month.

"Today we had discussions with companies that are leaders in AI (artificial intelligence) tools, (IT industry body) Nasscom, and academicians who are well known in this space, and we all agreed that within the next 10 days we will come up with clear actionable items on four pillars in a very structured way," he said.

According to the minister, the immediate four pillars of focus and execution will be: the detection of deepfakes and misinformation, prevention of their spread, strengthening of the reporting mechanism, and creating awareness.

"All companies and platforms and the industry shared our concern. They understood that this is not free speech, and this is something which is harmful for society. They understand the need for heavier regulations for this. We will start drafting the regulations today itself," he added.

The minister also agreed that there were technologies for detection of deepfakes. He also said watermarking and labelling were the basic requirements, but many miscreants had found a way to go around them.

The regulations will be applicable to all those deepfake videos that are being shown in India, he said.

Vaishnaw said deepfake advertisements or misleading promotions were a threat being faced by Indian society. "The use of social media ensures that deepfakes can spread rapidly in a more significant manner without any check and go viral. This is why we need to take urgent steps to strengthen trust in society and our democracy," he said.

A spokesperson for Google said in a statement that the company appreciated "the opportunity to meet with the government, jointly with industry stakeholders, to discuss the need to develop safeguards around synthetic content and share how we are building tools and guardrails to address associated risks".

(With inputs from PTI)

OpenAI saga allows capitalists to take over AI

KEVIN ROOSE
November 23

WHAT HAPPENED AT OpenAI over the past five days could be described in many ways: A juicy boardroom drama, a tug of war over one of America's biggest start-ups, a clash between those who want AI to progress faster and those who want to slow it down.

But it was, most importantly, a fight between two dueling visions of artificial intelligence.

In one vision, AI is a transformative new tool, the latest in a line of world-changing innovations that includes the steam engine, electricity and the personal computer, and that, if put to the right uses, could usher in a new era of prosperity and make gobs of money for the businesses that harness its potential. In another vision, AI is something closer to an alien life form — a leviathan being summoned from the mathematical depths of neural networks — that must be restrained and deployed with extreme caution in order to prevent it from taking over and killing us all. With the return of Sam Altman on Tuesday to OpenAI, the company whose board fired him as chief executive last Friday, the battle between these two views appears to be over.

Team Capitalism won. Team Leviathan lost.

OpenAI's new board will consist of three people, at least initially: Adam D'Angelo, the chief executive of Quora (and the only holdover from

From left: Adam D'Angelo, the chief executive of Quora; Lawrence H. Summers, the former Treasury secretary; and Bret Taylor, a former executive at Facebook and Salesforce. NYT

the old board); Bret Taylor, a former executive at Facebook and Salesforce; and Lawrence H. Summers, the former Treasury secretary. The board is expected to grow from there.

OpenAI's largest investor, Microsoft, is also expected to have a larger voice in OpenAI's governance going forward. That may include a board seat. Gone from the board are three of the members who pushed for Mr. Altman's ouster: Ilya Sutskever, OpenAI's chief scientist (who has since recanted his decision); Helen Toner, a director of strategy at Georgetown University's Center for Security and Emerging Technology; and Tasha McCauley, an entrepreneur and researcher at the RAND Corporation.

Sutskever, Toner and McCauley are representative of the kinds of peo-

ple who were heavily involved in thinking about AI a decade ago — an eclectic mix of academics, Silicon Valley futurists and computer scientists. They viewed the technology with a mix of fear and awe, and worried about theoretical future events like the "singularity," a point at which AI would outstrip our ability to contain it. Many were affiliated with philosophical groups like the Effective Altruists, a movement that uses data and rationality to make moral decisions, and were persuaded to work in AI out of a desire to minimise the technology's destructive effects.

This was the vibe around AI in 2015, when OpenAI was formed as a nonprofit, and it helps explain why the organisation kept its convoluted governance structure — which gave the nonprofit board the ability to control the company's operations and replace its leadership — even after it started a for-profit arm in 2019. At the time, protecting AI from the forces of capitalism was viewed by many in the industry as a top priority, one that needed to be enshrined in corporate bylaws and charter documents. But a lot has changed since 2019. Powerful AI is no longer just a thought experiment — it exists inside real products, like ChatGPT, that are used by millions of people every day. The world's biggest tech companies are racing to build even more powerful systems. And billions of dollars are being spent to build and deploy AI inside businesses, with the hope of reducing labor costs and increasing productivity. The new board members are the kinds of business leaders you'd expect to oversee such a project. Taylor, the new board chair, is a seasoned Silicon Valley deal maker who led the sale of Twitter to Elon Musk last year, when he was the chair of Twitter's board. And Summers is the Ur-capitalist — a prominent economist who has said that he believes technological change is "net good" for society. There may still be voices of caution on the reconstituted OpenAI board, or figures from the AI safety movement. But they won't have veto power, or the ability to effectively shut down the company in an instant, the way the old board did.

That's a good thing if you're Microsoft, or any of the thousands of other businesses that rely on OpenAI's technology. And perhaps what happened at OpenAI — a triumph of corporate interests over worries about the future — was inevitable, given AI's increasing importance. A technology potentially capable of ushering in a Fourth Industrial Revolution was unlikely to be governed over the long term by those who wanted to slow it down — not when so much money was at stake. —NYT

Coming soon, a personalised AI agent

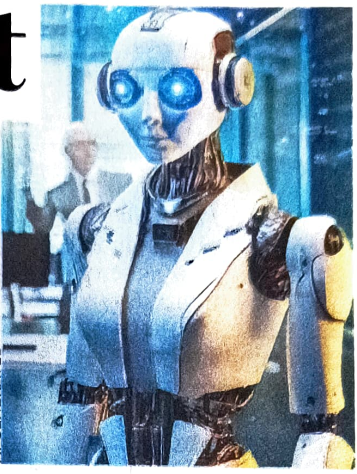
AI GENERATED

Chatbots are getting smarter and more intuitive, which could have huge implications on the way we function

You could think of AI chatbots' journey as having two distinct phases: The first, which kicked off last year with the release of ChatGPT and continues to this day, consists mainly of chatbots capable of talking about things. Greek mythology, vegan recipes, Python scripts — you name the topic and the bots will generate some convincing (or occasionally generic and inaccurate) text.

The second phase, as announced earlier this month by OpenAI, the maker of ChatGPT, is the creation of personalised chatbots for users.

These are programmed for specific tasks, and they can pull from private data, such as a company's internal HR documents or a real estate listings database. And if you let them, they can even plug into other parts of your life — your calendar, to-do list, address book, etc — and take actions on your behalf.

Sounds scary? It is, if you ask safety researchers, who fear that giving bots more autonomy could lead to disaster.

The Center for AI Safety, a non-profit research organisation, listed autonomous agents as one of its "catastrophic AI risks", saying that "malicious actors could intentionally create rogue AIs with dangerous goals".

Potential benefits

On the other hand, there is money to be made through bots that can actually do useful tasks, especially for corporate users who have been itching to train bots on their own data. There is also an argument that says AI won't be truly useful till it understands its users — their likes and dislikes, what they look at and shop for online, etc.

For now, OpenAI's bots are limited to simple tasks and can't handle complex planning. It's also really easy to customise a bot: Just answer a few simple questions, like the purpose and what tone it should use, and the bot builds itself in no time. In their current form, the bots seem fairly harmless and limited in their scope, and nothing of what we've seen is worrying at an existential level.

But making AI agents more autonomous, giving them access to our personal data and embedding them inside every app we use has profound, head-spinning implications. If the predictions are right, AI could get to know us on a deep level and can perform complex actions with or without our oversight.

If OpenAI is right, we may be transitioning to a world in which AI is less our creative partners than silicon-based extensions of us — moving throughout the world, gathering information and taking actions on our behalf. And that is where the worry is•

– The New York Times

The next gen AI toothbrush is here

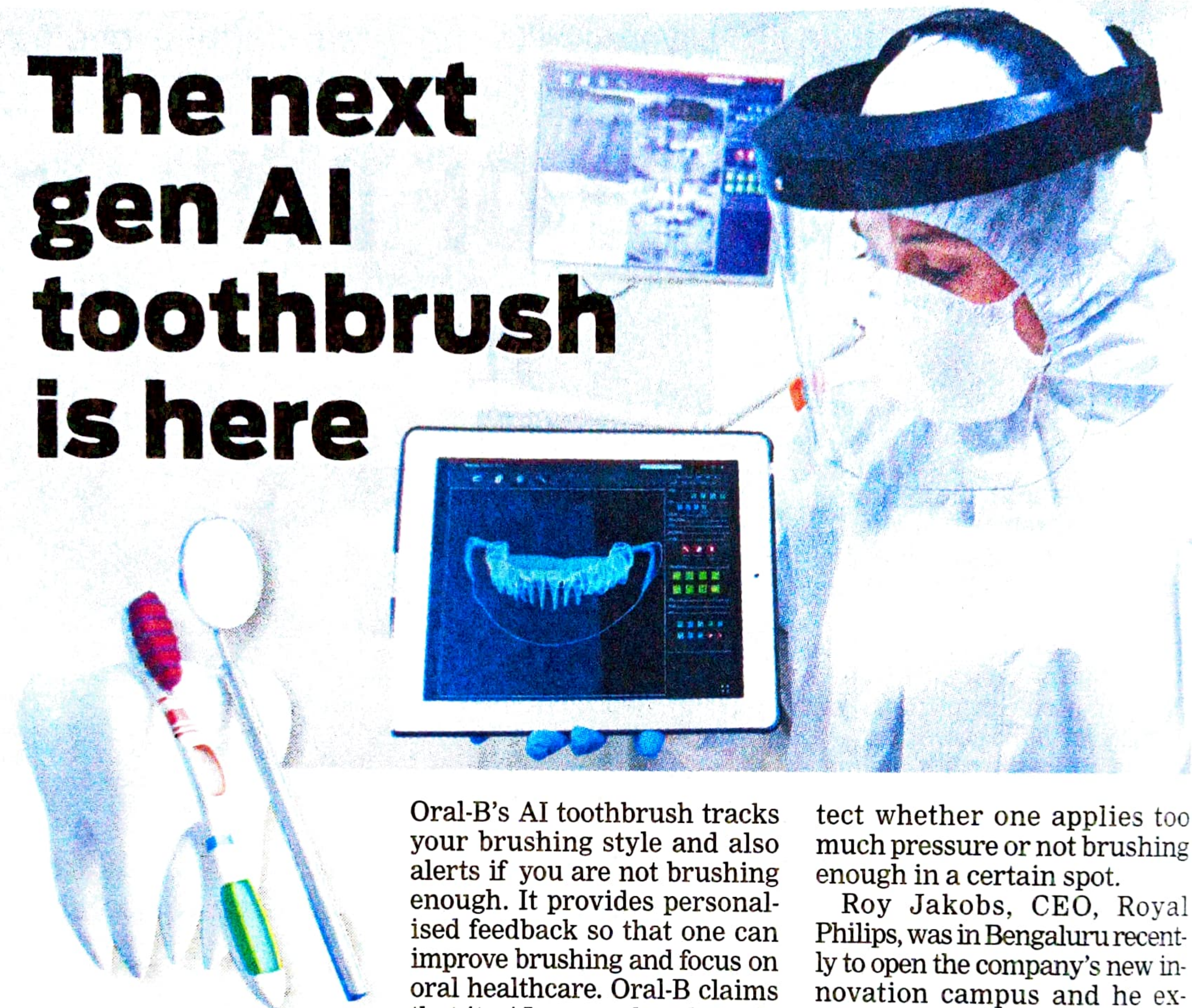

UMA KANNAN @ Bengaluru

Emerging technologies are being used in different use cases and this time, generative AI has found its way into toothbrush and oral healthcare. Top companies are now making use of Gen AI to track how people brush their teeth and real-time inputs are displayed immediately. This AI brush knows exactly how you clean your teeth. Apart from analysing your brushing, it also guides you.

Oral-B's AI toothbrush tracks your brushing style and also alerts if you are not brushing enough. It provides personalised feedback so that one can improve brushing and focus on oral healthcare. Oral-B claims that its AI-powered oral scrubber has been trained through many volunteers to assess different brushing styles.

There are 3D-printed and hands-free brushing tools that help consumers to maintain their oral hygiene. Experts opine that the integration of AI technology in toothbrushes can create a disruptive opportunity in the health and wellness space. According to Oral-B, 80% of people miss at least one area of their mouth when brushing. Also, this toothbrush uses sensors that can detect whether one applies too much pressure or not brushing enough in a certain spot.

Roy Jakobs, CEO, Royal Philips, was in Bengaluru recently to open the company's new innovation campus and he explained how gen AI plays a role in different use cases including oral healthcare. Philips Sonicare uses AI to analyse the brushing behaviour. Last year, Sonicare range of electric toothbrushes was launched in India and it features advanced sonic technology.

Last month Colgate Palmolive launched trials of its gen AI chatbot. Experts say long-standing companies have now started using innovation, data and analytics in health and hygiene products so that they can retain and also better serve their customers.

'Need a regulator like SEBI for AI'

PMEAC member Sanjiv Sanyal says that India needs a regulator that understands AI and pays attention to how it is evolving; Someone needs be held accountable for AI's behaviour just as a company's board members are held accountable, he adds

Press Trust of India
NEW DELHI

India will evolve norms for regulating artificial intelligence, and the AI regulator could function like financial regulator SEBI, Prime Minister's Economic Advisory Council (PMEAC) member Sanjiv Sanyal said on Thursday.

Stating that the model of self-regulation and bureaucratic regulation is unlikely to work in the AI space, Mr. Sanyal suggested that India could think of having a regulator that understands the technology and pays attention to how it is evolving.

"You need to create the equivalent (of SEBI) for the AI system. You need a regulator who understands the technology and, instead of wasting time predicting where it will go, pays attention to how it is evolving," Mr. Sanyal said.

For regulating AI, a system has to be put in place, you need manual overrides just like circuit breakers in the financial market, he added.

"You need skin in the game and ex-ante accountability. Just like you have boards in companies, who are accountable, you need to make sure that AI and its behaviour... ex-ante, you create skin in the game. You have to enforce regular audits. Just like you need to explain business models and accounts, you need to explain what AI is doing," he said.

Mr. Sanyal said all of these things have parallels in the financial world, and this can be applied to the AI evolution and accordingly regulated. Asked how soon the regulation could come into force, he said, "It (regulatory norms) will evolve. It will happen reasonably fast".

"Once we begin to think along those lines, we will need...good protocol on developing AI regulation," he said, adding that "more sensible" people now feel that some regulation for AI is needed.

New regulator

PM's economic advisor calls for an AI regulator who doesn't waste time trying to predict AI but monitors its evolution

- **Sanyal** says there needs to be skin in the game and ex-ante accountability and calls for regular audits
- He adds that some regulation for AI is needed and that AI regulatory norms will evolve reasonably fast

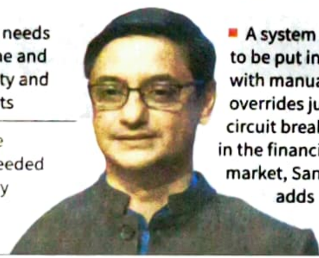

- **A system has to be put in place with manual overrides just like circuit breakers in the financial market, Sanyal adds**

Fully Editable Text
Free Fonts Used
HEALTH

The stomach bug that makes so many sick

Salmonella is the most often reported cause of foodborne illness, but here are ways to avoid getting infected

PICS: GETTY IMAGES

Diced onions, cookie dough, flour, alfalfa sprouts, peanut butter — what do these very different foods have in common?

They all have been contaminated by salmonella, which sickens millions all over the globe each year. Infections from the bacteria — the most frequently reported cause of foodborne illness, according to the US Department of Agriculture — can lead to symptoms such as fever, diarrhoea and abdominal pain that may last for days.

People often get sick with salmonellosis, the infection caused by the bacteria, after eating undercooked meat or other contaminated foods, but the microbes can lurk in many other places, too. "There's all these different pathways that can lead to human illness," said Dr Louise Francois Watkins, a physician with the Enteric Diseases Epidemiology Branch of the Centers for Disease Control and Prevention, US.

Here's what you need to know about these sneaky bacteria and how to keep yourself and your family safe.

How do infections happen?

One reason so many people are infected each year is that the bacteria naturally grow in the intestines of several animals, including chickens, birds and cows, said Martin Wiedmann, a veterinarian and food scientist at the Cornell University College of Agriculture and Life Sciences, New York.

Animals harbouring the bacteria usually don't seem sick, said Dr Francois Watkins.

When livestock are butchered, the bacteria in their intestines can contaminate the meat. One out of every 25 packages of chicken sold at grocery stores contains salmonella, according to the CDC. Anything that touches the raw meat can then become contaminated, Wiedmann said. If you touch the bacteria on a surface and then touch your mouth, you could get sick.

When you're not eating cooked foods, remember to refrigerate them. Warmth can allow bacteria to multiply, so experts advise that you get your food into a refrigerated area under 40 degrees as quickly as possible

What happens if I'm infected with salmonella?

Individuals who are exposed to salmonella usually start to feel sick six hours to six days later, Dr Francois Watkins said. Most infections are mild and last between four and seven days. Although salmonella can afflict people of all ages, infections most often occur in children under five years old, in part because their immune systems aren't fully developed.

The infection typically clears on its own, Dr Francois Watkins said. But the CDC recommends contacting a medical provider if you have diarrhoea and a fever above 102 degrees; if diarrhoea continues for more than three days without improving or becomes bloody; or if you are so dehydrated that you're urinating very little.

Because few people visit the doctor when they're sick from salmonella and even fewer are tested for it, most people never know they have it.

"Only one out of 30 cases of salmonella are actually detected and confirmed by the health care system," said Andrea Etter, a food scientist and salmonella researcher at the University of Vermont, US.

Some people develop reactive arthritis after salmonella infections and experience joint pain, eye irritation or painful urination that can persist after the infection has cleared.

In rare instances, salmonella can spread through the blood and cause blood infections, meningitis and other infections, Wiedmann said.

What can I do to avoid it?

If you own pets or livestock, never kiss them and always wash your hands after handling them, Etter said. Ideally, wash their food and water containers in a utility sink or in the bathtub, but if you must use a kitchen or bathroom sink, disinfect it afterward.

Always cook meats to the minimum internal temperatures recommended by the USDA, Wiedmann said. "It's very important to not just rely on your senses, but actually measure the temperature," he said. When you're not eating cooked foods, refrigerate them. "Warmth can allow bacteria to multiply, so you want to get your food into a refrigerated area under 40 degrees as quickly as you can," Dr Francois Watkins said.

To prevent contaminating your kitchen and other foods while preparing raw meats, use separate cutting boards and utensils, Wiedmann said.

— The New York Times

Mumps surge: Keep your little ones safe

City doctors observe sudden increase in incidence of mumps among school-going children; they suggest practising good hygiene by frequent handwashing, using hand sanitiser

| Sridhar Vivan
sridhar.vivan
@timesgroup.com

TWEETS @sridharvMirror

Doctors in the city are noting a sudden rise in the number of mumps cases among children, marking the first substantial increase in five years.

Dr Sujatha Thyagarajan, Senior Consultant – Paediatrics and Paediatric Intensive Care, Aster RV Hospital, told Bangalore Mirror that pumps in school-going children aged 5–11 years have been observed recently.

"It is a viral infection affecting the salivary glands, causing fever and swelling in the jaw area. It is usually spread through coughing, sneezing, and contact with infected saliva. Although symptoms usually resolve over 2 weeks, complications such as deafness, brain fever (meningoencephalitis), pancreatitis, and pain in the breast or testes could occur," she said.

Other doctors added that mumps is a viral illness affecting children, mostly in less than 10-year-old age groups. The mumps component of the MMR vaccine offers protection from disease.

Dr Anuradha Vinod (Consultant, Internal Medicine, Manipal Hospital, Old Airport Road) said, "Recently, we have seen an increase in the number of children with mumps, mainly unimmunised children. MMR vaccination is given according to the IAP schedule in 9 months, 15 months, and 4 and a half years. Mumps not only affect parotid glands but can also lead to complications in a few cases, like meningitis, etc. Timely and proper vaccination helps prevent the disease."

PICTURE FOR REPRESENTATION ONLY

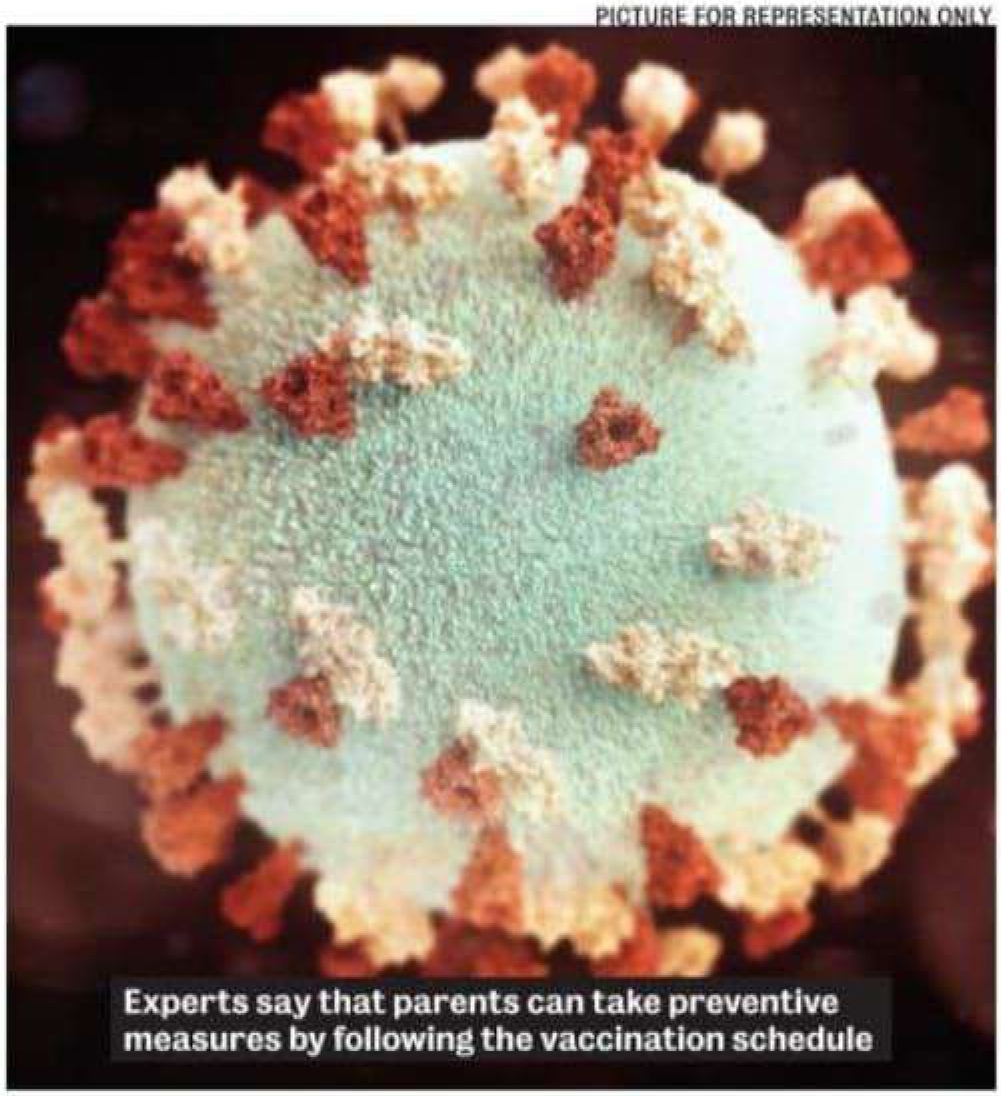

Experts say that parents can take preventive measures by following the vaccination schedule

Meanwhile, Dr Krishna Prasad (Consultant-Paediatrician, Motherhood Hospitals, Electronic City) said, "An otherwise healthy 8-year-old boy presented with fever, right-sided facial swelling, and pain. There was no history of mouth or eye dryness, skin rashes, or joint pain. Upon examination, a solitary, tender, firm swelling measuring 4*4 cm was observed in the preauricular area and cheek. Enlarged cervical lymph nodes were noted, with no discharge from Stenson's duct opening. Caries were not evident, and the oral mucosa was moist. Adequate oral hygiene was present, and a systemic examination was normal. A provisional diagnosis of viral parotitis was made. To confirm the diagnosis, an ultrasound of the neck was performed, revealing hypoechoic enlargement of the parotid gland and reactive lymphadenitis."

The child was treated with an NSAID and advised to maintain hydration, resulting in a positive response as the swelling subsided. Children in the age group of 2–8 years are vulnerable to mumps.

Experts say that parents can take preventive measures by following the vaccination schedule, promoting good hygiene practices, teaching respiratory hygiene, monitoring for symptoms, ensuring isolation during illness, and scheduling regular check-ups.

> **"Mumps not only affect parotid glands but can also lead to complications in a few cases, like meningitis, etc.**
>
> –Dr Anuradha Vinod

Dr Prasad added that precautionary measures against mumps include vaccination against measles and rubella (MR), practicing good hygiene by frequent handwashing, using hand sanitizers, avoiding close contact with sick individuals, and maintaining respiratory hygiene by covering the mouth and nose when coughing or sneezing. These measures help prevent the spread of mumps and reduce the risk of viral parotitis in children.

AIIMS app to help you watch your weight, maintain healthy lifestyle

Anuja.Jaiswal @timesgroup.com

New Delhi: The All-India Institute of Medical Sciences (AIIMS), Delhi, is developing a smartphone-based application that aims to help people lead a healthier lifestyle by focusing on weight management and handling anxiety and stress.

Clinical trials for the Zeigen app are likely to start in February to check its effectiveness, after which it will be available for iOS and Android users.

According to doctors, the weight management industry is currently serviced by fitness centres, gymnasiums, nutritionists, health apps and weight-loss pills. However, all of them tend to follow a 'one size fits all' solution and none incorporates psychological aspects like low self-esteem, stress, anxiety and depression, which are key factors driving a person's behaviour.

Dr YPS Balhara, professor, National Drug Dependence Treatment Centre and department of psychiatry, and Dr Rohit Verma, additional professor in department of psychiatry under the aegis of Centre for Medical Innovation and Entrepreneurship at AIIMS, are co-developing a clinical app with a team of young entrepreneurs and tech specialists from Zeigen Health to drive long-term behavioural change in managing weight and mental health issues.

iStock

The app will focus on weight management and handling anxiety and stress

TIMES VIEW: Many free apps offer medical advice. But an AIIMS app is expected to be authoritative and credible. This is a good initiative. Hopefully, it will be ready to download for free in the near future.

According to Dr Balhara, many smartphone-based apps claim to help with such issues, but their effectiveness has not been tested systematically. "Once we finalise our app, we plan to conduct a randomised controlled trial, the best kind of evidence one can generate in medical sciences to ensure that this really works. To our knowledge, nothing like this has been medically validated in India," he said.

The app has sections and modules targeting different areas, he added. After getting basic information from the user, questionnaires on the app would make an evaluation. Based on this, recommendations would be made to the person on how best to handle stress.

Dr Balhara said once the app is approved after clinical trials are held, it will be used as a clinically proven medical device, which could be a gamechanger in long-term management of obesity, apart from addressing mental health issues.

"Zeigen app incorporates third-generation cognitive behavioural therapy (CBT) techniques and process-based therapy (PBT) framework which provides personalised treatment for obesity management and mental health issues," said Dr Verma.

Most of the modules are over and they are working on the final stage now, he added. "These modules will be integrated into various online platforms for easy access by other healthcare providers. It is a low-cost, 'Made in India' solution which has potential to be used worldwide," said Dr Balhara.

"We are not targeting only the clinical population. The app can help anyone facing anxiety and stress. We always talk about anxiety before exams. It doesn't mean those students have medical illness or psychiatric disorder, but they can also seek support on this app. In case they need a referral, they will be guided to an expert through this application," he said.

India needs 2.4 mn more hospital beds for its population: Report

A lion's share of hospital facilities run by private sector

SHAKSHI JAIN
NEW DELHI, DHNS

India currently faces a deficit of 2 billion square feet of healthcare space to cater to its present 1.42 billion population base, a joint report released by property consultancies Knight Frank and Berkadia revealed on Thursday.

With the existing bed to population ratio of 1.3/1000 people, the country is a long way from the recommended ratio of 3 beds per 1000 people, reflecting the need for an additional 2.4 million beds, it stated. The healthcare sector in India presently occupies approximately 1.5 billion square feet, a spokesperson from Knight Frank India pointed out.

With an estimated 70,000 facilities, the hospital segment accounts for 80% of the healthcare market in India. A lion's share of this - 63% - is run by the private sector, reflecting the poor state of public healthcare.

As per Indian government estimates, there are about 582 investment opportunities in medical infrastructure, including hospitals, valued at $32 billion, the report noted.

Growing at an annual average rate of 18%, the Indian healthcare market was estimated to be at $372 billion in 2022.

The central government's budgetary allocation to healthcare stood at 2.1% of the gross domestic product in FY2023. The country's National Healthcare Policy however aims to achieve government spending on healthcare up to 2.5% of the GDP.

Cross country comparison of healthcare metrics

	No of beds (per 1,000 people)	No of doctors (per 1,000 people)	Out of pocket expenditure (% of current health expenditure)
US	2.9	2.6	11.3
UK	2.5	5.8	17.1
China	4.3	2	35.2
Japan	13	2.5	12.9
India	1.3	0.9	54.8

Source: WHO, Niti Aayog, Knight Frank Research

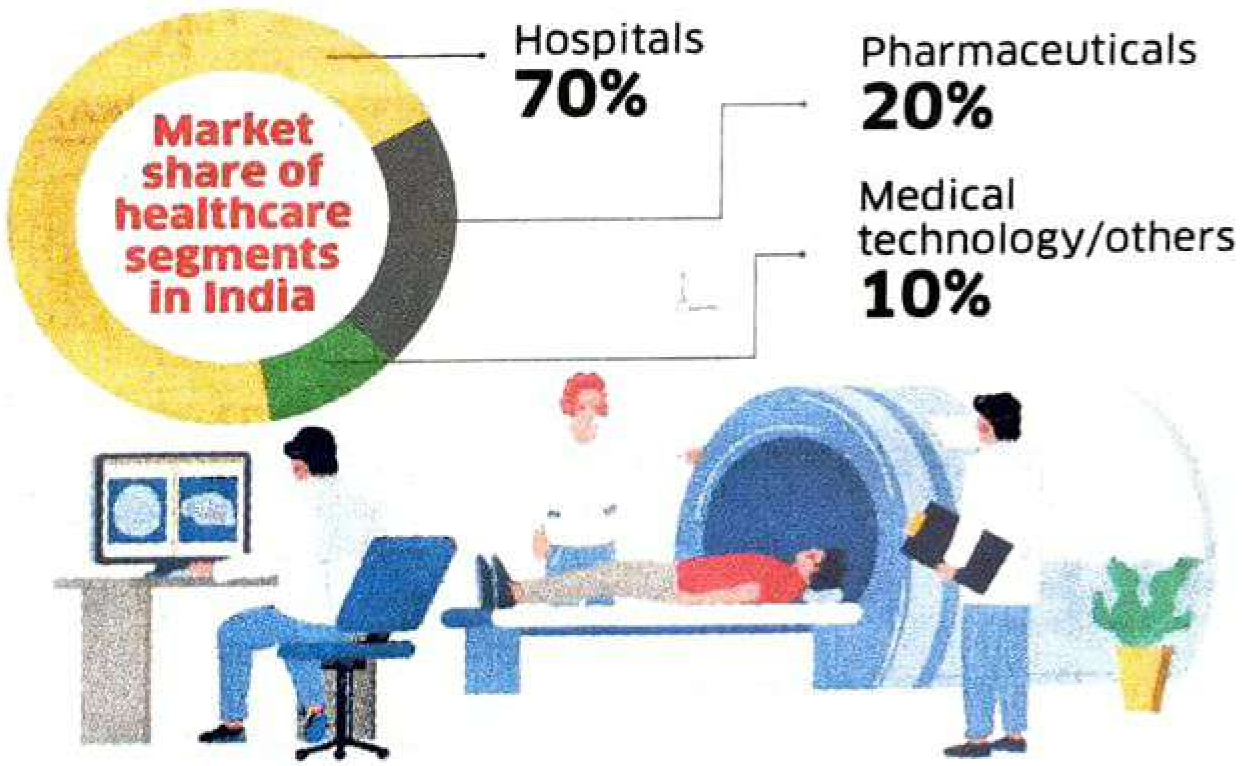

Source: Statista, Knight Frank Research

"Post the pandemic, healthcare ranks amongst the mainstream avenues for investors looking for investments into long income generating assets," Knight Frank India Chairman and Managing Director Shishir Baijal remarked.

Others agreed. "Off late, the healthcare sector in India is garnering a lot of interest from private equity funds," an industry insider, who did not wish to be named, said.

Going forward, India will see massive structures geared towards tertiary care springing up in tier II, III cities; the real game changer would however be primary healthcare access in smaller towns and rural areas, the industry veteran added.

Medical tourism, a gradually ageing population and increased incidence of lifestyle diseases continue to comprise strong demand levers for the healthcare industry in India. The report cited rising per capita incomes, growing health awareness and increasing penetration of health insurance as other supporting factors.

Elaborating on real estate investment in the healthcare sector, Dilip Jose, Managing Director and chief executive of Manipal Hospitals said: "Asset light models, in partnership with a real estate investor who will develop the infrastructure as per the design requirements of the hospital operator and offer it on long term lease, seem to work well."

ಸೋಂಕು ಏರಿಕೆ: ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಚೀನಾಗೆ ಡಬ್ಲ್ಯುಎಚ್‌ಒ ಸೂಚನೆ

ಜಿನೀವಾ (ರಾಯಿಟರ್ಸ್): ಉಸಿರಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಏರಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಘಟನೆಯು (ಡಬ್ಲ್ಯುಎಚ್‌ಒ) ಚೀನಾಗೆ ಕೇಳಿದೆ. 'ಇದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಚಾರಣೆ' ಎಂದು ಚೀನಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದೆ.

ಚೀನಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಆಯೋಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಗೋಷ್ಠಿ ನಡೆಸಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಸಂಬಂಧಿತ ಉಸಿರಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದರು.

ಕೋವಿಡ್-19 ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದ ಬಳಿಕ, ಜ್ವರ, ಮೈಕೈ ನೋವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹಾಗೂ ಕೋವಿಡ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸೋಂಕು ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮುಂದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಡಬ್ಲ್ಯುಎಚ್‌ಒಗೆ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಚೀನಾದ ವುಹಾನ್ ಕೋವಿಡ್‌ನ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಸೋಂಕು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದು, ಈ ಹಿಂದೆ ಚೀನಾದ ಆಡಳಿತ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಸೋಂಕಿನ ಸ್ವರೂಪದ ಪ್ರಕರಣಗಳೇ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನವಾದುದೇ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಡಬ್ಲ್ಯುಎಚ್‌ಒ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಇದು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಾರಣ. ಕಳೆದ ಮೂರು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲೂ ಇಂತ ಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು' ಎಂದು ಹಾಂಗ್‌ಕಾಂಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಬೆನ್ ಕೌಲಿಂಗ್ ಅವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ | ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರೊಮೆಡ್

ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೋವಿಡ್ ಪಿಡುಗು

ನವದೆಹಲಿ: ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗಗಳು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಕೋವಿಡ್ ಆತಂಕ ಮರುಕಳಿಸಿದೆ. ಚೀನಾದಲ್ಲಿನ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತಂತೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದೆ.

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇರಿಸಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರೊಮೆಡ್ (ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಫಾರ್ ಮಾನಿಟರಿಂಗ್ ಎಮರ್ಜಿಂಗ್ ಡಿಸೀಸ್) ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಚೀನಾದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಕುರಿತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. 2019ರ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಸ್ ಕೋವಿಡ್ 2 ಕುರಿತು ಕೂಡ ಪ್ರೊಮೆಡ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಆ ಬಳಿಕ ಕೋವಿಡ್ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗಂಭೀರ ಅನಿಸಿದೆ.

ಚೀನಾದ ವುಹಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಹೆಚ್ಚಳ ಕುರಿತು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ವರದಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಮೆಡ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಚೀನಾಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರೊಮೆಡ್

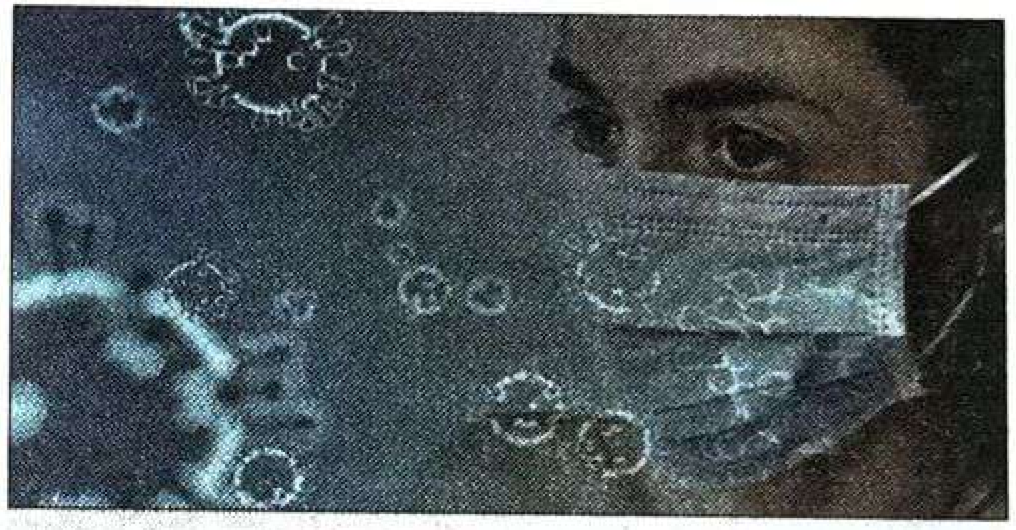

ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆ

ಸೋಂಕಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಿಂದಾಗಿ ಬೀಜಿಂಗ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಉತ್ತರ ಚೀನಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೆಡೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಬೀಜಿಂಗ್‌ನ ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 7 ಸಾವಿರದಂತೆ ರೋಗಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಲಸಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಿ, ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಮಾಸ್ಕ್ ಕೂಡ ಧರಿಸಿ ಎಂಬ ಕಿವಿಮಾತನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೂ ಚೀನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ನೀಡಿರುವ ವರದಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೊರಗಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪಿಡುಗಿನ ಆರಂಭ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗದು. ಹೊಸ ಥರದ ಫ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥದ್ದೇ ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿತ ರೋಗಗಳಾಗಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಾರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕೋವಿಡ್ ಕೂಡ ಇದೇ ಥರ ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲದ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದವು ಎಂದು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ 49 ಪ್ರಕರಣ: ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಹೊಸ ಕೋವಿಡ್ ಪ್ರಕರಣ 49 ವರದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 207ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ಬುಧವಾರ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಡೆಂಘೆ ವೈರಾಣು ಜ್ವರ

ಏಕರೂಪ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಗೊಂದಲ
ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕೋವಿಡ್ ನಿಯಮ ಪಾಲನೆ ಅನಿವಾರ್ಯ

■ ಪಂಕಜ ಕೆ.ಎಂ. ಬೆಂಗಳೂರು

ಚಳಿಗಾಲದ ಆರಂಭದೊಂದಿಗೆ ಡೆಂಘೆ ಸೇರಿ ವೈರಾಣು ಜ್ವರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದು, ಏಕಾಏಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಜ್ವರ ಹಾಗೂ ಶೀತ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಜನ ಹೈರಾಣಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಂಘೆ, ಚಿಕೂನ್ ಗುನ್ಯಾ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಫೈಲೇರಿಯಾ ಸೇರಿ ನಾನಾ ವೈರಾಣು ಜ್ವರ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಿವೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ವೈರಸ್‌ಗಳು ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಜ್ವರ, ಮೈ ಕೈ ನೋವು, ಕೆಮ್ಮು- ನೆಗಡಿ, ಗಂಟಲು ನೋವು, ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಸರ್‌ನಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದರೂ ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ವರ್ಷ ವಾತಾವರಣದ ಏರುಪೇರಿನಿಂದಾಗಿ ವೈರಾಣು ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೇ ಲಕ್ಷಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಗೊಂದಲ: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ.23ವರೆಗೆ 13,999 ಡೆಂಘೆ, 1,400 ಚಿಕೂನ್ ಗುನ್ಯಾ, 901 ವೈರಾಣು ಪ್ರಕರಣ ವರದಿಯಾಗಿವೆ. **ಪುಟ 3**

ಚೀನಾದಲ್ಲೂ ರೋಗ ಉಲ್ಬಣ

ನವದೆಹಲಿ: ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಹಾವಳಿ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಯಿಲೆ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿವೆ. ವುಹಾನ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಪ್ರೊಮೆಡ್ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವರದಿ ನೀಡುವಂತೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯಸಂಸ್ಥೆ ಚೀನಾಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸಾರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಕೋವಿಡ್ ಕೂಡ ಇದೇ ಥರ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದವು. ವಿವರ **ಪುಟ 11**

ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ತಪಾಸಣೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತ ಮಾತ್ರೆ ವಿತರಣೆ

ಅನೀಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿಯಾನ

• **ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ** ಆಳಂದ

ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸದೃಢತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಅನೀಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿಯಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತಾಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅಭಿಯಾನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಕೊರತೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ತಪಾಸಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ಅನೀಮಿಯ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆರ್‌ಬಿಎಸ್ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ತಾಟೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊದಲ ಹಂತವಾಗಿ ಕಾಲೇಜು ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಪತ್ತೆ ಕೈಗೊಂಡು ರಕ್ತ ಹೀನತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪಾಸಣೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

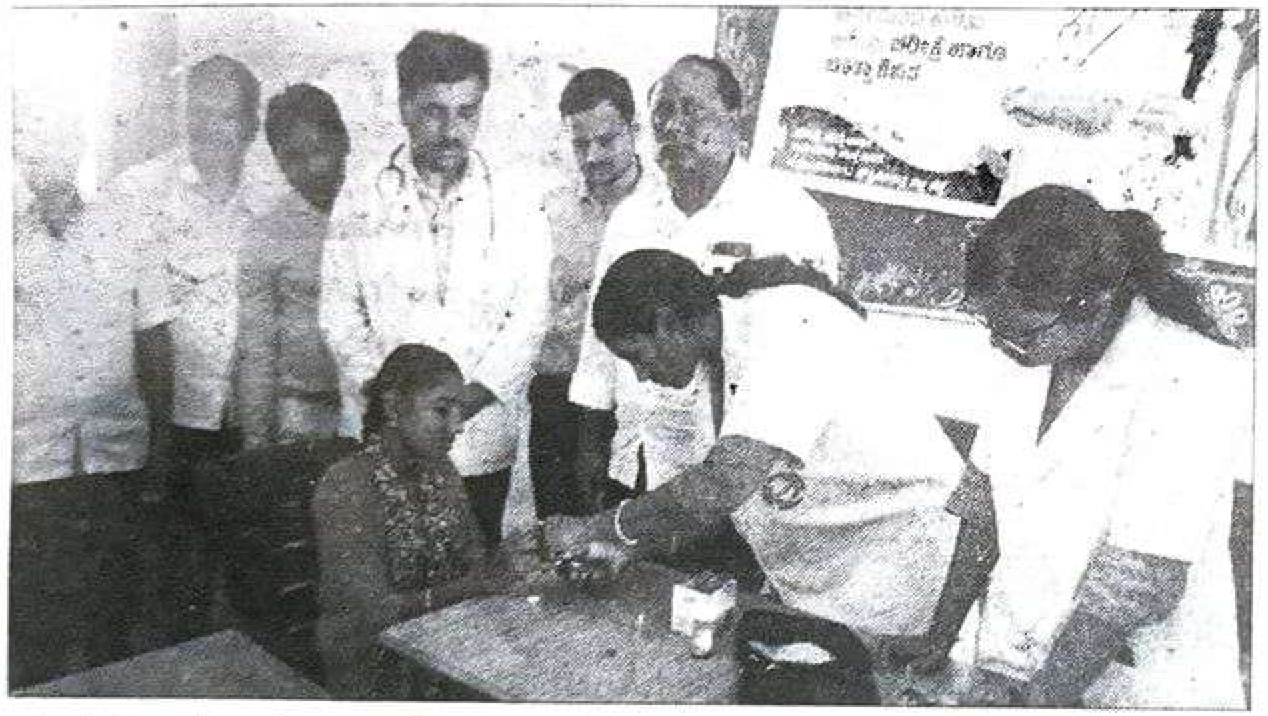

ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೀಮಿಯಾ ತಪಾಸಣೆ ಅಭಿಯಾನ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯರ ತಂಡದಿಂದ ತಪಾಸಣೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಪಟ್ಟಣದ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಕ್ತ ಹೀನತೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ತ ಹೀನತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಕಾಲೇಜು: ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರ್‌ಸಿಎಚ್ ವಿಭಾಗ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ.ಪೂ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಅನೀಮಿಯಾ ಕುರಿತು ಅರಿವು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಶಿಬಿರ ನಡೆಯಿತು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಡಾ. ಸಂಘರ್ಷ ವಾಲಿ, ಡಾ. ಸುಶಾಂತ ಸಂಗಾ, ಡಾ. ಸೈಯದ್ ರಿಹಾನ್, ಡಾ. ಅಶ್ವಿನಿ ಕೋಟ ನರ್ಸ್ ಗುರುದೇವಿ ಚಿಣಗೆ, ರೇಣುಕಾ ಒಳಗೊಂಡ ತಂಡವು ನೂರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಿದರು. ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಜೋಹರಾ ಫಾತಿಮಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಉಪನ್ಯಾಸಕ ಶ್ರೀಶೈಲ ಮಾಳಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಕವಿತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಗೀತೆ ಹಾಡಿದರು.

ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಾ ಕಾಲೇಜು: ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ.ಪೂ ಕಾಲೇಜಿನ ನೂರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಪಾಸಣೆ ಕೈಗೊಂಡು ರಕ್ತ ಹಿನತೆಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗಬಿಣಾಂಶ ಮಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆರ್‌ಬಿಎಸ್‌ಕೆ ವೈದ್ಯ ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ತಾಟೆ, ಹಿರೋಳಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ರಮಾಕಾಂತ, ಡಾ. ಸುಭಾಷ ಕಲಶೆಟ್ಟಿ ಸೇರಿ ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಹಾಜರಿದ್ದರು. ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ರಮೇಶ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಸ್ಟಾಫ್‌ನರ್ಸ್ ಅನಿತಾ ಮತ್ತು ಗೀತಾ ಇದ್ದರು.

ಕೊರೊನಾ ನಂತರ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಹಾವಳಿ

ಬೀಜಿಂಗ್: ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಭೀತಿ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಚೀನಾದ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಕಾಯಿಲೆ ಏಕಾಏಕಿ ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬೀಜಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಲಿಯಾನಿಂಗ್ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಉಸಿರಾಟ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ದಿಢೀರ್ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋವಿಡ್ ಆರಂಭದ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎದುರಾಗಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಧ್ಯಮ ವರದಿಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಟ ಸಮಸ್ಯೆ, ಜ್ವರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಕೋಪ್ಲಾಸ್ಮಾ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೈರಾಣು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡಿ ತೀವ್ರತರದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ತಂದೊಡ್ಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಬೀಜಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು, ಸೋಂಕು ಹರಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವ ಆತಂಕ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಸರಕಾರ ಮೇಕ್ ಶಿಫ್ಟ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಗಳು ತಿಳಿಸಿವೆ.

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚೀನಾ ಸರಕಾರದಿಂದ ವರದಿ ಕೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತೋರಿದ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಜನರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಕಲ್ಪ

ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಶಹಾಬಾದ್

ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳು, ಮಕ್ಕಳು, ಹದಿಹರೆಯದವರು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು, ತಾಯಂದಿರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ಅನಿಲಕುಮಾರ ತಾಳಿಕೋಟಿ ಹೇಳಿದರು.

ನಗರದ ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸ ಪೀಠ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅನೀಮಿಯ ಕುರಿತು ಅರಿವು, ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಶಿಬಿರ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆ ಮತ್ತು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ತಪಾಸಣೆ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು ಎಂದರು.

ಅನೀಮಿಯಾದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ರಕ್ತಹೀನತೆ ಗುರುತಿಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಮುತ್ತಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳು ದೈಹಿಕವಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿಯೂ ಸದೃಢರಾಗಿರಬೇಕಿದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡುವುದು. ಅವರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸದೇ ವೈದ್ಯರ ಬಳಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ.ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್, ಶಿವಕುಮಾರ ಇಂಗಿನಶೆಟ್ಟಿ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಚಂದ್ರಕಾಂತ, ವೈದ್ಯರಾದ ಡಾ.ಮತ್ತಿನ, ಡಾ. ಶಂಕರ ರಾಠೋಡ, ಡಾ.ಶ್ವೇತಾ, ಸುಜಾತಾ, ಶಿವರಾಜ ವಾರಿಕ, ಯುಸೂಫ್ ನಾಕೇದಾರ, ಆನಂದ, ಬಸವರಾಜ ಹೊಸಕೇರಿ, ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕ ಅಮರೇಶ ಇದ್ದರು.

ಶಹಾಬಾದ್ ನಗರದ ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸ ಪೀಠ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಮುತ್ತಟ್ಟಿ ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಕ್ತ ತಪಾಸಣೆ

ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಆಳಂದ

ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪಣ ತೊಡಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ವೈದ್ಯ ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ತಾಟಿ ಹೇಳಿದರು.

ತಾಲೂಕಿನ ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಿ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಪಾಸಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಂದಿನ ಜರೂರವಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ತಾಲೂಕು ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಂದಿಕೋಲಮಠ, ಗ್ರಾಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಾಲೂಕು ಸಂಯೋಜಕ ಸಂಜಯಕುಮಾರ ಐಹೊಳೆ, ಐಸಿಟಿಸಿ ಸಮಾಲೋಚಕ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದುಧನಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಿಶೋರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಪ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಮನಿ, ಕಿರಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲಾ ತಂತ್ರಜ್ಞ ನಾಗರಾಜ ಬಿರಾದಾರ, ಅನಿತಾ, ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ರಮೇಶ ಕುಲಕರ್ಣಿ, ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಮಾದನಹಿಪ್ಪರಗಿ ಸರಕಾರಿ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡ ಅನೀಮಿಯಾ ಮುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಕ್ತ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

Business Finance

ತೈಲ ಆಮದು ವೆಚ್ಚ 25% ಇಳಿಕೆ

ಹೊಸದಿಲ್ಲಿ: ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ನಿವ್ವಳ ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಆಮದು ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆ ದಾಖಲಿಸಿರುವುದರ

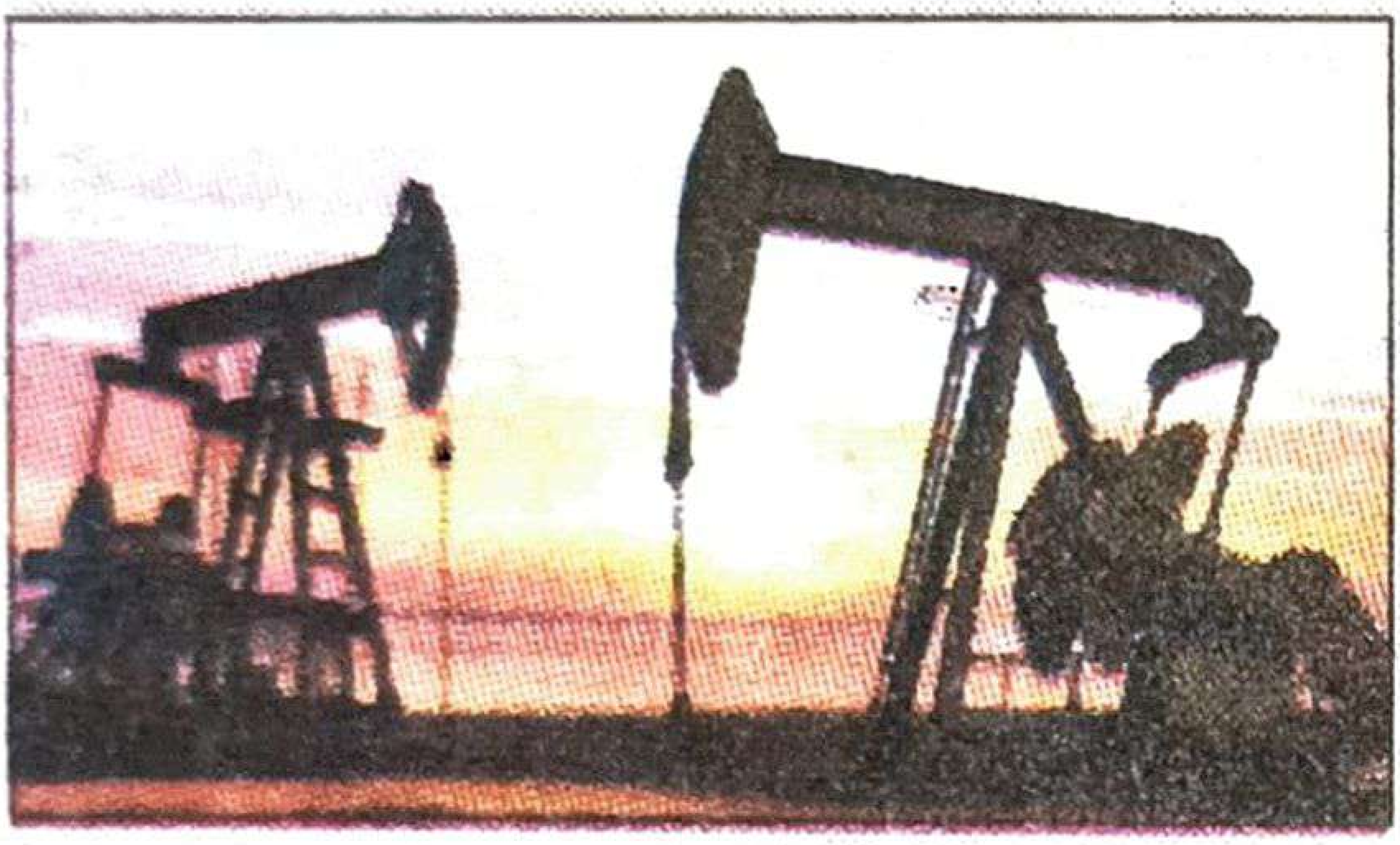

ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಕಳೆದ ಬಾರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಆಮದು ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಇಳಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. 2023ನೇ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ನಿವ್ವಳ ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಆಮದು ಬಿಲ್ 90 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ (7.5 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ.) ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 5.66 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂ. ಬಿಲ್ ಮೊತ್ತ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ತೈಲ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂರನೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಷ್ಯಾ- ಉಕ್ರೇನ್ ಯುದ್ಧದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೈಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೈಲ ದರ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿತ್ತು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತೈಲ ದರ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಭಾರತ ಪ್ರತಿ ಬ್ಯಾರೆಲ್ ತೈಲಕ್ಕೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಸರಾಸರಿ ಮೊತ್ತ 102 ಡಾಲರ್. ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬ್ಯಾರೆಲ್‌ಗೆ ಭಾರತ 83.44 ಡಾಲರ್ ಪಾವತಿಸಿದೆ.

GDP growth to moderate around 7% in Q2: Experts

Projection surpasses MPC's estimations of 6.5% for same period

MONIKA YADAV @ New Delhi

EXPERTS have anticipated the gross domestic product (GDP) growth rate to moderate slightly to 6.9%-7.0% in the second quarter of the current financial year (Q2FY24) from 7.8% in Q1FY24 on account of global slowdown, erratic monsoon and base effect.

This projection surpasses the estimations made by the RBI's policy making body Monetary Policy Committee (MPC), which had forecasted a growth rate of 6.5% for the same period. The government will announce the Q2 GDP numbers by the end of this month.

According to the credit rating agency ICRA, the gross value added (GVA) growth is also expected to ease to 6.8% in the second quarter of the current financial year from 7.8% in the first quarter.

The services sector is predicted to contribute significantly to this growth, with an estimated growth rate of 8.2% (compared to 10.3% in Q1 FY24).

The agriculture sector is expected to witness a slowdown, projecting a growth rate of 1.0% in Q2 FY24 (down from 3.5% in Q1FY24). However, the industry sector is forecasted to improve, with a growth rate of 6.6% (compared to 5.5% in Q1FY24).

Aditi Nayar, chief economist, head-research & outreach at ICRA Ltd, noted that the moderation in GDP growth for Q2FY24 is likely due to a normalising base and erratic monsoon patterns.

"A normalising base and an erratic monsoon are expected to result in a sequential moderation in the GDP growth to 7% in Q2FY24 from 7.8% in Q1FY24. Regardless, we anticipate that the GDP expansion in this quarter will exceed the Monetary Policy Committee's October 2023 projection of 6.5%," Nayar said.

According to her, these factors include uneven rainfall, narrowing differentials with year-ago commodity prices, a potential slowdown in government capital expenditure as parliamentary elections approach, weak external demand, and the cumulative effects of monetary tightening.

As a result, the rating agency maintained its GDP growth estimate for FY24 at 6.0%, which is lower than the MPC's projection of 6.5% for the current financial year.

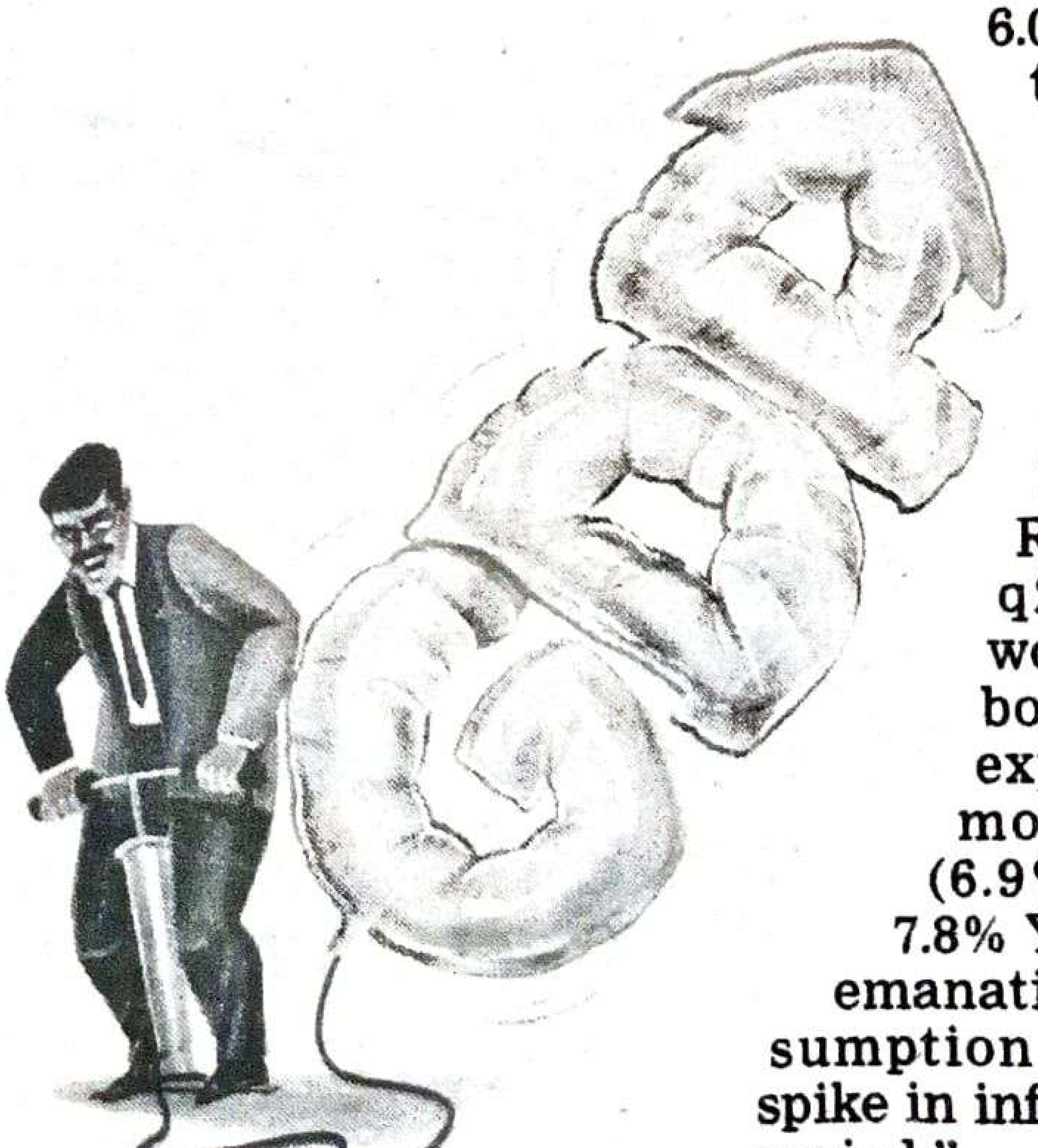

Meanwhile, Paras Jasrai, Senior Analyst, India Ratings and Research said, "The q2 GDP growth would be getting a boost from the net exports front. The moderation in q2 (6.9%) compared to 7.8% YoY in q1 would be emanating from the consumption demand due to spike in inflation in the same period."

India needs 2.4 mn more hospital beds for its population: Report

A lion's share of hospital facilities run by private sector

SHAKSHI JAIN
NEW DELHI, DHNS

India currently faces a deficit of 2 billion square feet of healthcare space to cater to its present 1.42 billion population base, a joint report released by property consultancies Knight Frank and Berkadia revealed on Thursday.

With the existing bed to population ratio of 1.3/1000 people, the country is a long way from the recommended ratio of 3 beds per 1000 people, reflecting the need for an additional 2.4 million beds, it stated. The healthcare sector in India presently occupies approximately 1.5 billion square feet, a spokesperson from Knight Frank India pointed out.

With an estimated 70,000 facilities, the hospital segment accounts for 80% of the healthcare market in India. A lion's share of this - 63% - is run by the private sector, reflecting the poor state of public healthcare.

As per Indian government estimates, there are about 582 investment opportunities in medical infrastructure, including hospitals, valued at $32 billion, the report noted.

Growing at an annual average rate of 18%, the Indian healthcare market was estimated to be at $372 billion in 2022.

The central government's budgetary allocation to healthcare stood at 2.1% of the gross domestic product in FY2023. The country's National Healthcare Policy however aims to achieve government spending on healthcare up to 2.5% of the GDP.

"Post the pandemic, healthcare ranks amongst the mainstream avenues for investors looking for investments into long income generating assets," Knight Frank India Chairman and Managing Director Shishir Baijal remarked.

Others agreed. "Off late, the healthcare sector in India is garnering a lot of interest from private equity funds," an industry insider, who did not wish to be named, said.

Going forward, India will see massive structures geared towards tertiary care springing up in tier II, III cities; the real game changer would however be primary healthcare access in smaller towns and rural areas, the industry veteran added.

Medical tourism, a gradually ageing population and increased incidence of lifestyle diseases continue to comprise strong demand levers for the healthcare industry in India. The report cited rising per capita incomes, growing health awareness and increasing penetration of health insurance as other supporting factors.

Elaborating on real estate investment in the healthcare sector, Dilip Jose, Managing Director and chief executive of Manipal Hospitals said: "Asset light models, in partnership with a real estate investor who will develop the infrastructure as per the design requirements of the hospital operator and offer it on long term lease, seem to work well."

Cross country comparison of healthcare metrics

	No of beds (per 1,000 people)	No of doctors (per 1,000 people)	Out of pocket expenditure (% of current health expenditure)
US	2.9	2.6	11.3
UK	2.5	5.8	17.1
China	4.3	2	35.2
Japan	13	2.5	12.9
India	1.3	0.9	54.8

Source: WHO, Niti Aayog, Knight Frank Research

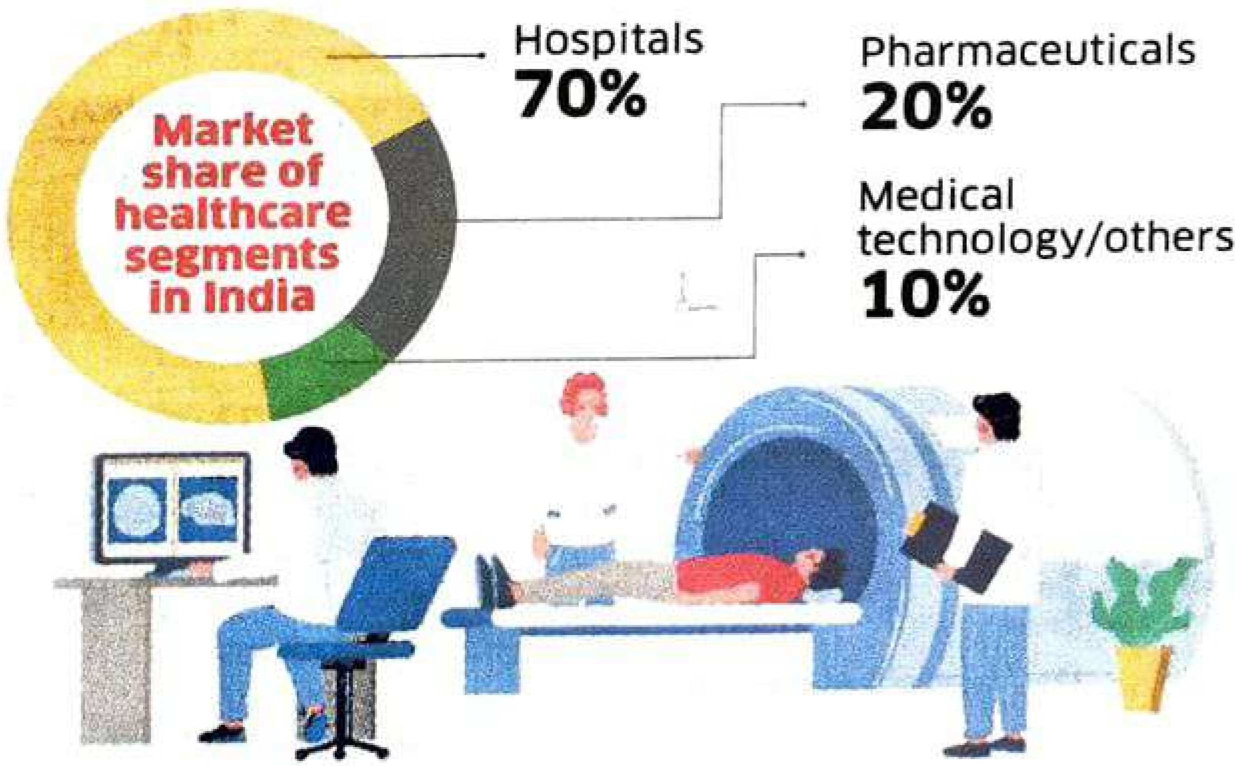

Source: Statista, Knight Frank Research

ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಜ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಹರಿವು ಏರಿಕೆ: ಎಎಂಎಫ್‌ಐ ಮಾಹಿತಿ

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್: ಹೆಚ್ಚಿದ ಆಕರ್ಷಣೆ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್‌ಗಳು ಹೂಡಿಕೆದಾರರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದ ಏಳು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ₹72,081 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಡೆಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳ ತೆರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಜ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಹರಿವು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಕ್ವಿಟಿ ಮತ್ತು ಡೆಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೇ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್. ಡೆಟ್ ಫಂಡ್‌ಗಳ ತೆರಿಗೆ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆದ ಬಳಿಕ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ₹12,372 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೊರಹರಿವು ಆಗಿತ್ತು.

ಭಾರತೀಯ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (ಎಎಂಎಫ್‌ಐ) ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಒಕ್ಕೂಟದ ಈಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ₹9,907 ಕೋಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ₹62,174 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವು 7 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ₹72,081 ಕೋಟಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಜ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ₹48,978 ಕೋಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

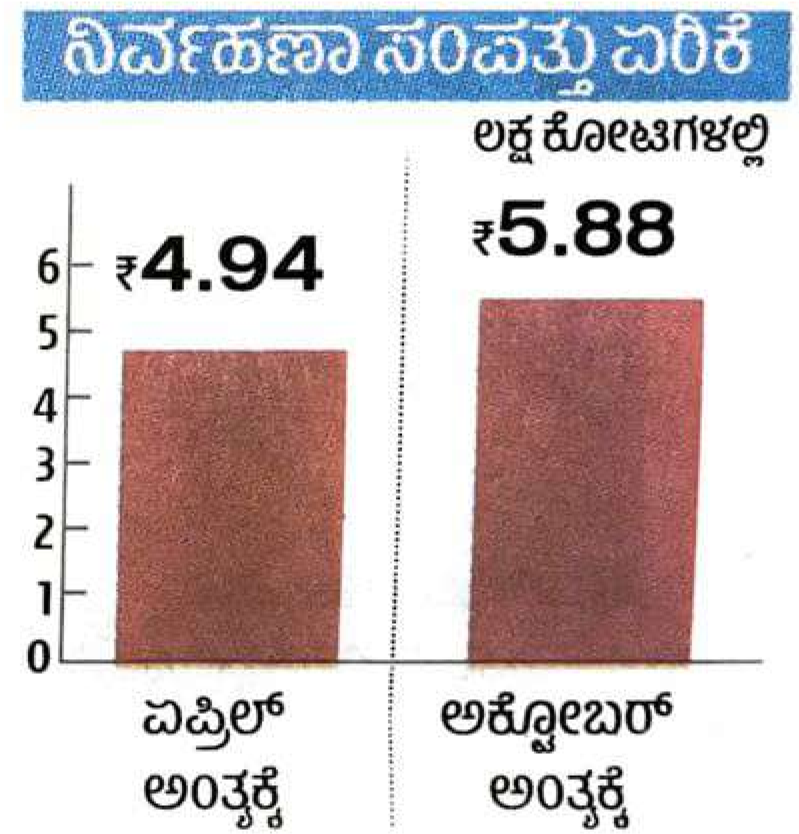

ಇಂಡೆಕ್ಸೇಷನ್ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆದ ಬಳಿಕ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಿತ ಆದಾಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿಶ್ಲೇಷಕರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಡೆಟ್ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಬಂಡವಾಳ ವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗಿದೆ ಇದೇ ವೇಳೆ, ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬಂಡವಾಳ ವೃದ್ಧಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ತೆರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಇಂಡೆಕ್ಸೇಷನ್ (ಹಣದುಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ, ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು) ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಸಹ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಪತ್ತು ಮೌಲ್ಯವು ಏಪ್ರಿಲ್ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ₹4.94 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಇದ್ದಿದ್ದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ₹5.88 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ಡ್ ಅಡ್ವಾಂಟೇಜ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ₹2.12 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ಡ್ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಫಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ₹1.72 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಗರಿಷ್ಠ ಮೊತ್ತ ಹೂಡಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

‘ಎ.ಐ.ಗೆ ಸೆಬಿಯಂತಹ ನಿಯಂತ್ರಕ ಅಗತ್ಯ’

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು (ಎ.ಐ) ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಭಾರತವು ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಿದೆ. ಎ.ಐ. ನಿಯಂತ್ರಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಭಾರತೀಯ ಷೇರುಪೇಟೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯಂತೆ (ಸೆಬಿ) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯ ಸಂಜೀವ್ ಸನ್ಯಾಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವ-ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಎ.ಐ.ಗೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಅದು ಹೇಗೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು ಎನ್ನವುದರತ್ತ ಗಮನ ಕೊಡುವಂತಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಭಾರತವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಕ್ಸಲರೇಷನ್ ಆ್ಯಂಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೊ (ಡಿಎಟಿಇ) ವಿತ್ ಟೆಕ್’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಿದೆ: ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಸೀತಾರಾಮನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಜನರು ವಂಚಕ ಕರೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಂಎಸ್ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದು, ಹಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಳವಳಕಾರಿ ವಿಷಯ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನೂ ನಂಬಬೇಡಿ ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೈಬರ್ ವಂಚನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಆರ್‌ಬಿಐ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳೂ ಈ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

Have to build awareness to prevent cyber fraud: FM

GYANENDRA KESHRI
NEW DELHI, DHNS

Amid growing cases of cyber fraud Union Finance Minister Nirmala Sitharaman, on Thursday, said there is a need to build alertness among the people against this crime, as scamsters are generally a notch ahead in terms of using technology.

"Unless we are able to build that alertness in the minds of people that I should not go by anything that is said on my phone...citizens are at risk," the finance minister said while addressing a tech event.

She said the government as well as the Reserve Bank of India (RBI) have been doing periodic reviews to strengthen the system so that people are not duped by way of phone calls or SMS.

However, the finance minister admitted that the people are getting trapped through random calls and SMS and losing money.

"People who game the system probably are one notch ahead of us in terms of using and misusing technology. On that, there is a lot of work required. It is a never-ending game because technology is such an animal that keeps moving and racing much ahead of you," she said.

Sitharaman tried to allay concerns over data security. "On data protection, I can assure Indian citizens your data remains completely safe."

On concerns over the misuse of data by account aggregators, the finance minister said, "They cannot hold data. They are just a pass-through. Neither the beneficiary customer nor the bank can sit on it through the account aggregator. They will deal with it only for the purpose of giving credit."

Nirmala Sitharaman. PHOTO PTI

The finance minister also underlined India's increasing global collaboration and cooperation in the areas of digital payments.

Sitharaman said the Indian government is likely to sign MoUs with several other countries for collaboration in digital technology. Such deals will benefit financial technology companies.

RBI sees 'dark patterns' in mis-selling of digital loans

May Raise Liquidity Requirements For Lenders: Dy Guv Rao

TIMES NEWS NETWORK

Deceptive World Of Dark Patterns

➤ Dark patterns are **deceptive user interfaces**, which are aimed at deceiving users **into specific behaviours**, such as obtaining high-cost, short-term consumer credit under the guise of an instant loan

➤ RBI deputy governor **M Rajeshwar Rao** called upon banks to **fortify security** to prevent cyber frauds in the tech-banking environment

➤ He said customers are **facing threats** from tech-induced scams such as **fraudulent apps,** breach of privacy and deepfakes

➤ Rao also said that RBI will relook at the **risk management framework** for lenders on liquidity and market risk

Mumbai: RBI deputy governor M Rajeshwar Rao has cautioned about 'dark patterns' in mis-selling of digital loans where customers are deceived into availing high-cost loans. The deputy governor has also said that RBI will relook at risk management framework for lenders on liquidity and market risk.

According to Rao, mis-selling has taken on a digital form known as 'dark patterns'. These design interfaces and tactics are intended to deceive users into specific behaviours, such as obtaining high-cost, short-term consumer credit under the guise of an instant loan.

The deputy governor also called upon banks to fortify security to prevent cyber frauds in the tech-banking environment. "There are increasing instances of frauds and data breaches. Customers today are facing threats from technology-induced frauds such as fraudulent apps, breach of privacy and deepfakes," Rao said.

On the proposal to relook at the liquidity framework, Rao said that RBI's micro-prudential framework is based on timely provisioning for anticipated losses due to defaults and maintaining enough capital to bear unexpected losses.

"The third component — liquidity — has been under a lot of discussion in global forums of late. However, it may yet be worth reiterating that, in India, we implemented the statutory liquidity ratio (SLR) in 1949, which required banks to maintain a level of high-quality liquid assets," Rao said. Currently, the SLR requirement applies only to banks.

"We must work hard, work smart and work together to protect customers from these threats to retain and strengthen their trust," said Rao. The deputy governor's comments come when there has been a sharp growth in small ticket personal loans of below Rs 50,000, with high interest rates and high default rates.

According to Rao, while the next-gen fintech innovations need to be lauded, there is a simultaneous need to redefine regulation to ensure financial stability and customer protection. Rao was speaking at the FIBAC 2023 conference organised jointly by FICCI and IBA at Mumbai on Thursday.

Rao drew attention to the fact that the March 2023 banking crisis in the US and events at Credit Suisse took place despite banks having comparable or better capital and liquidity than peer levels.

RBI risk norms may hit lending to small businesses, say NBFCs

TIMES NEWS NETWORK

Impact On Flow Of Credit To MSMEs

➤ RBI has **increased risk-weights** on consumer loans for all lenders

➤ The measure has the potential to **sharply reduce the flow of credit** to MSMEs, self-employed and other sectors, say NBFCs

➤ This a **double hit to finance companies** as RBI has also increased the **risk weight** on bank loans to NBFCs. The higher risk weightage would also make it difficult for NBFCs to **sell their loans** to banks

Mumbai: Non-banking finance companies have written to RBI seeking lower risk weightage on bank loans to NBFCs that lend to small businesses and provide secured loans. Finance companies have also sought an appointment with the regulator.

The Finance Industry Development Council, an association of NBFCs, has said that while new rules are in the interest of banks and NBFCs and will provide additional safeguards, they will cause collateral damage to small businesses. "We request RBI to re-evaluate the sharp increase in risk weights assigned to bank loans to NBFCs. The measure inadvertently has the potential to sharply reduce the flow of credit to MSMEs, self-employed and other sectors which rely upon credit from NBFCs," said Mahesh Thakkar, director general, FIDC.

The FIDC expressed its appreciation for RBI's decision to implement measures addressing high growth in certain components of consumer credit. It also supported the effort to differentiate between consumption-oriented credit and credit for industrial and commercial growth.

"This would redirect credit flow towards capital expenditure and aid in a greater degree of funds flow towards meeting working capital needs, especially of the MSME and self-employed sectors," the representation said.

While RBI has increased risk-weights on consumer loans for all lenders, it is a double hit for finance companies as RBI has also increased the risk weight on bank loans to NBFCs. The higher risk weightage would also make it difficult for NBFCs to sell their loans to banks.

"Loan sell-down by personal loan NBFCs amounted to about Rs 1,150 crore in FY23 and had already crossed Rs 800 crore in H1 FY24," said Abhishek Dafria, senior vice president at Icra.

According to Dafria, the future sale of personal loans by NBFCs to banks may face challenges. While direct assignment transactions are expected to slow down, RBI's concerns over the personal loan segment may impact even the sale of pass-through certificates where additional capital norms do not apply.

● HUGE RESPONSE

QIB, HNI interest keeps IPO universe buzzing

Four of the five issues see full subscription

SIDDHANT MISHRA
Mumbai, November 23

THE INVESTOR INTEREST in the ongoing initial public offerings (IPOs) is showing no sign of cooling down, with both Tata Tech and the Indian Renewable Energy Development Agency (IREDA) garnering massive subscriptions.

IREDA closed its IPO with a massive 38.8x subscription, spurred by a 104.57x booking in the qualified institutional buyer (QIB) portion. The last instance of an IPO seeing a higher QIB booking was in 2019, when Indian Railway Catering and Tourism Corporation (IRCTC)'s QIB segment saw bids of 105.55x.

"The QIB interest is high and can be attributed to the heavy SIP/equity MF money flowing in, which has left the funds with an investment surplus. They also are seeing a lot of value in these well-priced public issuances," said Rajendra Naik, managing director (investment Banking), Centrum Capital.

The non-institutional and retail portions saw bids of 24.16x and 7.73x. The price band for the ₹2,150.21-crore offer was fixed at ₹30-32 a share.

TOP 5 QIB SUBSCRIPTION

Company	Opening date	Issue amount (₹ crore)	Times subscribed QIB	Times subscribed Total
Religare Enterprises	Oct 29, '07	**140.16**	184.94	158.63
Future Capital Holdings	Jan 11, '08	**491.34**	180.66	131.21
Sobha Developers	Nov 23, '06	**569.17**	168.79	113.82
Mundra Port & SEZ	Nov 1, '07	**1,771.00**	159.26	115.02
Mindtree Consulting	Feb 9, '07	**237.72**	157.04	102.43

Source : primedatabase.com

Tata Technologies — the other major IPO — was booked 14.85x on Thursday, the second day of subscription. While there were bids of 8.55x and 11.2x for the QIB and retail portions, the HNI or non-institutional portion was booked 31x. The ₹3,042-crore IPO, which closes on Friday, has its price band fixed at ₹475-500 a share.

Among the smaller public issues, both Gandhar Oil and Flair were fully subscribed on the second day of the issue, while Fedbank was the only one to not receiving full subscription.

Gandhar's ₹500-crore IPO saw a strong 15.25x booking, thanks to 26.3x HNI booking, while the QIB and retail segments were booked 3.14x and 17.24x. Flair, on the other hand, was subscribed 6.11x with notable interest from HNIs (10x). The QIB and retail portions saw 1.36x and 7.14x booking, respectively.

"Overall market sentiment is positive, with macro and micro economic indicators being strong. IPOs leave something on the table for investors, and is thus an attractive avenue for HNI investment; it leaves the door open for listing day gains," added Naik.

Fedbank's public issue remained the damp squib, failing to generate any enthusiasm among investors. The issue was subscribed a mere 0.9x, with few takers from the QIB and HNI portions. Only the retail segment witnessed full subscription of 1.25x.

A banker who did not wish to be named said Fedbank has seen a lukewarm response given the impact of the recent regulatory changes. However, it is likely to do well once listed.

Market players have recently been of the view that the market is ripe for IPOs and the sentiment is generally strong. This is because firms to have listed of late have generally done well and lived up to expectations.

Additionally, the rally in mid and smallcap indices for the major part of the year has not only strengthened market sentiment but has also given confidence to retail investors.

Urban consumption likely to propel GDP growth in Jul-Sep

HIGH-FREQUENCY INDICATORS

	Q3FY23	Q4FY23	Q1FY24	Q2FY24
INDUSTRY				
IIP growth(%)	2.87	4.57	4.8	7.34
Electricity demand (%)	7.53	7.3	1.47	13.9
PMI Mfg*	56.23	55.7	57.9	57.93
CONSTRUCTION (%)				
Steel	11.47	17.37	10.53	19.23
Cement	11.47	3.97	12.73	10.3
CONSUMPTION (%)				
Domestic passenger vehicle sales	21.3	10.9	15.7	21.53
Passenger domestic aviation	19.2	58.6	19.2	23.1
SERVICES				
PMI services*	56.7	58.1	60.6	61.1
Bank credit (%)	16.6	15.6	15.83	19.8

Source: IDFC Bank & BS Research; *in absolute figures

SHIVA RAJORA
New Delhi, 23 November

The Indian economy is likely to post better than anticipated growth in the second quarter (July-September) owing to robust urban consumption and expansion in services, a Business Standard analysis of high-frequency indicators showed.

While gross domestic product growth in the September quarter is expected to come below the 7.8 per cent print in the June quarter due to a favourable base fading, analysts say the print will be much closer to 7 per cent than the 6.5 per cent anticipated earlier.

While the Reserve Bank of India (RBI) had estimated 6.5 per cent growth for July-September, last month Governor Shaktikanta Das said the growth figure would surprise on the upside. Indicators like sales of domestic passenger vehicles and domestic passenger aviation traffic, which can be used as a proxy for urban demand, posted sequentially better growth of 21.5 per cent and 23.1 per cent, respectively, in the second quarter. Meanwhile, bank credit grew by 19.8 per cent in the September quarter as against 15.8 per cent during April-June. Similarly, the purchasing managers' index for services grew 61.1 in the second quarter as against 60.6 during the preceding quarter.

"Urban consumption, along with growth in services, particularly financial services, continues to be the driving factor for the Indian growth story. The data from high-end luxury products sales, passenger vehicles, domestic air traffic, along with growth in personal loans, shows the growth momentum experienced in the first quarter has spilled over into the following quarter. We expect growth to remain at 6.9 per cent," said Paras Jasrai, senior economic analyst, India Ratings.

Besides, the index of industrial production (IIP) grew at a robust 7.34 per cent during the quarter along with strong 13.9 per cent growth in electricity.

In construction, steel output grew at 19.23 per cent, along with 10.3 per cent growth registered in the cement sector.

"Consumption is led by urban demand, supported by strong government expenditure at both the (central) and state levels which has supported capex cycle recovery. The combination of government capex and strong growth in real estate services has supported the construction sector with pick-up in steel consumption and cement production," said IDFC Bank in a statement.

Central government capex grew at 24.6 per cent and state government capex at 39.6 per cent during the September quarter.

Grain ethanol makers seek up to 16% hike in procurement prices

SANJEEB MUKHERJEE
New Delhi, 23 November

Grain-based ethanol manufacturers have approached Prime Minister Narendra Modi and the Ministry of Petroleum and Natural Gas, urging them to promptly direct oil-marketing companies (OMCs) to raise the procurement price of ethanol produced from damaged foodgrain (DFG) and maize to ₹69.54 per litre and ₹76.8 per litre for Ethanol Supply Year (ESY) 2023–24, which began in November. This move aims to ensure the viability of consistent supplies.

In ESY 2022–23, the procurement price of ethanol produced from DFG, as fixed by OMCs, was ₹64 per litre, and for maize, it was ₹66.07 per litre. The demand to increase the procurement price also arises as ethanol from grain-based sources must primarily come from DFG and maize following the discontinuation of surplus rice supplies from the Food Corporation of India (FCI) at a fixed rate.

In India, the bulk of ethanol is currently produced from two sources: sugarcane and grains.

The demand comes at a time when the Centre has not yet announced the procurement price of ethanol produced from sugarcane, even though the season began in November.

RAISING DEMAND

Proposed price for ethanol from grain sources

2022–23* 2023–24** (₹/l)
% change

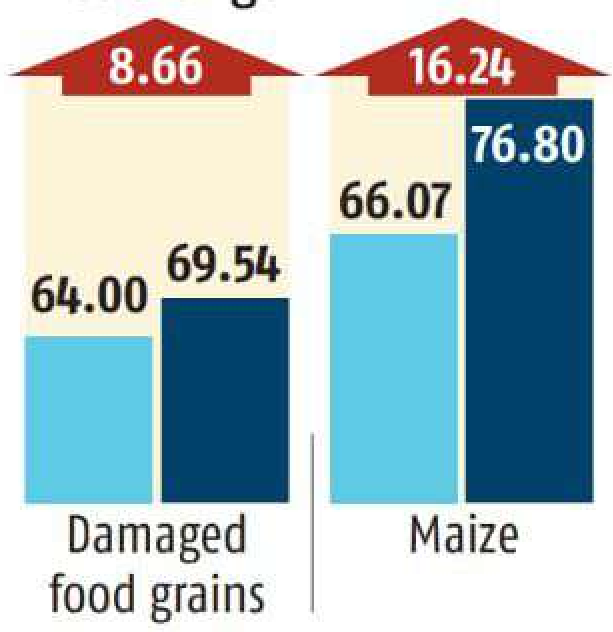

*Actual price; **Demand price
Source: Grain Ethanol Manufacturers Asssociation

Market surge spurs intermediary stocks

Analysts bullish on long-term prospects despite potential corrections

HARSHITA SINGH
New Delhi, 23 November

Swift gains on Dalal Street this year have also led to a sharp surge in shares of equity market intermediaries like depositories, exchanges, and registrar and transfer agents (RTAs).

The stock prices of BSE, Central Depository Services (CDSL), Computer Age Management Services (CAMS), and KFin Technologies (KFin Tech) are up 24-283 per cent so far this year, compared with a 9 per cent rise in the benchmark National Stock Exchange (NSE) Nifty Index.

With the market buoyancy expected to keep up the pace, analysts believe these stocks are a good long-term bet despite the sharp rally, which can trigger an intermittent correction.

Sneha Poddar, associate vice-president, retail research at Motilal Oswal Financial Services (MOFSL), suggests investors book partial profits at the current levels and buy them on a dip from a long-term perspective.

"After the recent rally, stocks are a little expensive, and there is limited upside. The bullish trend may continue for a while, but in the medium term, these stocks are likely to consolidate or correct. It is better to partially book profits and re-enter at lower levels after the time correction is over," Poddar advises.

Regulatory issues amid lofty valuations of some of these stocks, according to Amit Kumar Gupta, founder of FinTrekk Capital, could also keep the rally in check in the near term.

"There are regulatory pressures in the industry. With respect to RTAs, they have a high revenue dependence on mutual funds (MFs), some asset management companies have low bargaining power, and any changes in the proposed total expense ratio structure may keep their operating margins rangebound in the short term," says Gupta.

RTAs such as CAMS and KFin Tech earn revenues through fees charged on the assets under management of their MF clients. CAMS and CDSL's price-to-earnings ratio on 2022-23 earnings is 43 times. It is 87 times for BSE and 40 times for KFin Tech.

PEER COMPARISON

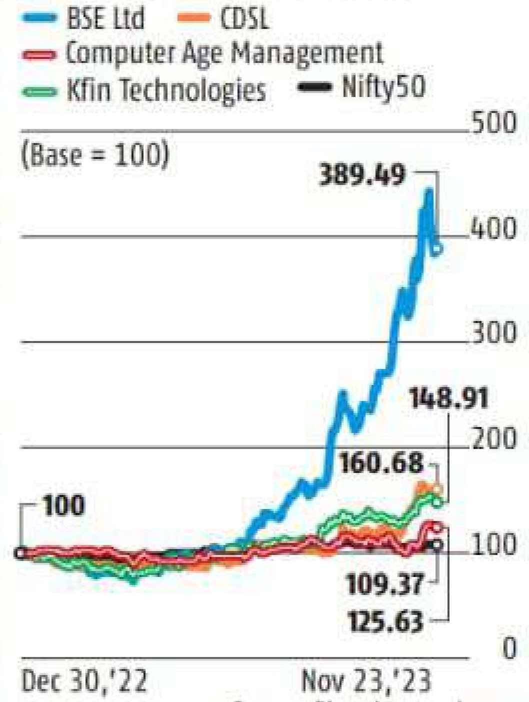

Sources: Bloomberg, exchanges

While the count of active clients (those who traded once in the past year) is lower on exchanges, it has trebled since the pandemic

Good long-term bet

From a long-term perspective, however, analysts are positive on the stocks, as sustained growth in capital markets and increased investor participation will keep demand for investor solutions robust. "These companies are proxies for the capital markets. When markets rise, they benefit, as higher volumes directly lead to earnings growth. With this year's rally, their earnings have also improved significantly. We are thus bullish, as markets will remain buoyant in the next five to 10 years as the economy booms," says Poddar of MOFSL.

After the Covid-19 pandemic, the dematerialised (demat) tally in India has grown more than threefold, reflecting increasing investor participation. At the end of October, there were 131 million demat accounts. Nearly 70 per cent are registered with CDSL. The depository said on Wednesday it crossed the 100 million mark.

While the count of active clients (those who traded once in the past year) is lower on exchanges, it has trebled since the pandemic. NSE's total active clients, for instance, have risen from 11 million in 2019-20 to 33.4 million as of end-September.

Analysts also like the low-capital-requiring business models of the companies. "These business models are such that growth does not require capital infusion, as they are very technology-oriented and also continue to give cash back to investors," says Gupta of FinTrekk Capital. Among stocks, Poddar of MOFSL likes CAMS as it operates in a duopoly with high entry barriers and has a low risk of market-share loss.

Analysts at Sharekhan have a 'buy' call on BSE with a target price of ₹2,394, an upside of 12 per cent from current levels.

HDFC Securities, meanwhile, expects the derivatives segment to contribute 10 per cent and 30 per cent of BSE's 2023-24 and 2024-25 revenue, respectively. Its target price for the stock is ₹2,490.

STARS ALIGN FOR ASTROTECH

Startup revenues get festival fillip

ARYAMAN GUPTA
New Delhi, 23 November

For astrotech (astrology-technology) startups in a deeply religious country, it was only a matter of when and not if. The ongoing festival and wedding season in India has proven auspicious for astrotech firms, resulting in a significant uptick in their revenues thanks to rising consumer demand.

This has opened the door for many of these firms to initiate funding talks, as investors are also hedging their bets on them.

Vama, a virtual astrology and spiritual platform, claims a boost to its operations by as much as 70 per cent during the festival period.

"The festival season has indeed been a dynamic period for Vama. We observed a significant 70 per cent growth in our e-puja segment during this season, showcasing the resonance of our platform with key cultural and spiritual events," says Manu Jain, its co-founder.

Founded in late 2020 by Manu Jain, Himanshu Semwal and Acharya Dev, Vama provides easy access to e-pujas, e-darshans and astrology services to devotees. Its annual revenue run rate stands at $2 million, with a network of around 300 astrologers.

Vama has also been able to generate investor interest. Earlier this week, it raised $1.1 million in an extended seed round led by Wavemaker Partners, an early-stage investment firm. Vama has cumulatively raised $2.8 million in funding so far.

Bootstrapped astrology platform AstroTalk, one of Vama's competitors, is also expecting a surge in revenue in the months of December and January.

"These spikes in revenue and growth are primarily driven by customer interest in knowing what to expect in the New Year. This is also the time when we see an influx of new customers," explains Anmol Jain, co-founder, AstroTalk.

In FY23, AstroTalk reported revenues of ₹282 crore, compared to ₹115 crore in FY22, staging a remarkable 145 per cent year-on-year (YoY) growth. The company is now at an earnings before interest, tax, depreciation and amortisation (Ebitda) run rate of ₹100 crore, and it is projecting revenues of ₹600-650 crore for this financial year.

AstroTalk, which is valued at around $81 million, generates 95 per cent of its income from online astrology consultations, raking in about ₹1.8 crore a day.

"On the back of healthy growth and revenue targets of over ₹2,000 crore in the next couple of years, we are preparing for an initial public offering by 2025-26," says Jain.

The steady growth trajectories of astrotech startups have resulted in growing investor interest. Funding of such companies increased from around $881,000 in 2020 to $2.7 million in 2022, according to data from market intelligence platform Tracxn.

In 2021, these companies raised $24.6 million, in line with the overall flow of funds into the Indian startup ecosystem. Markets have since recalibrated, and the astrotech sector has witnessed just one funding round so far this year.

Malooha, an artificial intelligence-powered astrology software as a service startup in Bengaluru, managed to raise $635,000 in a seed round in September, led by California-based Streak Ventures LLC and other angel investors.

Although Melooha is at a pre-revenue stage and yet to go live with its offerings, according to its upper management fundraising hasn't been a challenge.

"While it is a $40-billion market in India alone, 30 per cent of Americans also believe in astrology, and so is the case with most other countries. So, astrology as a market is massive, and it is getting recognised now with the investor community," says Vikram Labhe, founder and chief executive officer, Melooha.

Labhe says the firm plans to launch its iOS and Android apps in India on January 1, 2024, before taking its services to global markets.

Despite an apparent dip in investments, several of these companies — this includes the likes of Vama, AstroTalk, InstaAstro, Bodhi and DevDarshan — have reportedly been in talks to raise fresh capital this festival season. It may well materialise in the coming months as macroeconomic headwinds subside.

"Astrotech has been in focus due to the confluence of increased digital adoption, accessibility to affordable mobile data, and a growing cultural shift towards holistic well-being. Investors recognise the sector's potential for meaningful impact and engagement, driving increased interest and funding," says Vama's Jain.

What has also been working for these companies is a focus on profitability and unit economics, a sentiment that has been gaining traction with investors across sectors.

"We have been profitable at scale, so our unit economics are in place and are growing well. Therefore, we have been seeing interest among investors," said Astotalk's Jain.

Spurred on by the increasing interest from customers and investors, these startups are poised to ramp up expansion of their businesses — be it in terms of international outreach, headcount, or technological capabilities.

Pandemic a blessing in disguise for firms

1. SIXFOLD RISE IN NUMBER OF ASTROTECH COMPANIES

Total companies

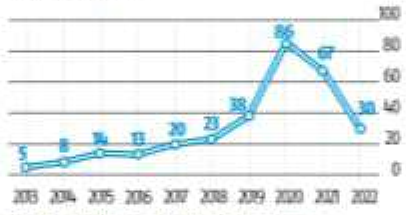

Note: The list includes funded and non-funded companies

2. REVENUE GROWTH OF TOP 12 STARTUPS

(in $mn)

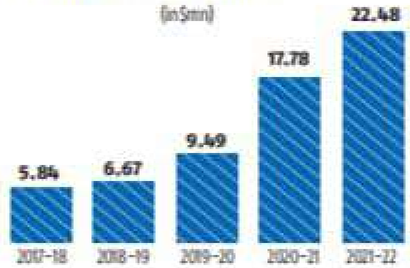

3. FUNDING QUADRUPLED SINCE THE PANDEMIC

Funding amount (in $mn)

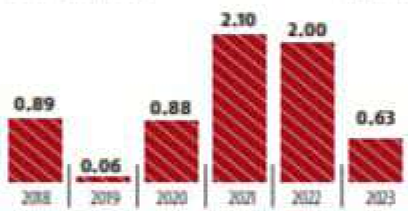

Source: Tracxn

ASHU VARGHESE
New Delhi, 23 November

The online astrology space has grown sixfold in a decade, and the number of companies founded trebled during the pandemic.

Only five astrotech companies were founded in 2013. In 2018, 23 more online astrology startups were founded. Starting then, the period of growth peaked in 2020 when 86 online astrology businesses were founded (*see chart 1*). However, the trend saw a reversal in the subsequent years, with the addition of 67 and 30 new companies in 2021 and 2022, respectively, data from Tracxn revealed.

Despite the slowdown in the number of new companies, the online astrology market continues to grow. In 2017-2018, the annual revenue in the market was $5.8 million. This increased to $17.7 million in FY21 and $22.4 million in FY22 (*see chart 2*).

Advancements in technology have improved user experience with more personalised and detailed assessments, according to Tracxn Co-founder Neha Singh.

"The subscription-based models and in-app purchases adopted by these apps offer a sustainable revenue stream, further attracting investors keen on long-term viability and profitability within the astrology app space. There is no funding activity in the area this year, but multiple startups are reported to be in talks with investors to raise funds," she says.

Funding for Indian online astrology increased significantly in 2021. In 2018, the total funding amounted to $0.89 million. It fell to $0.05 million in 2019, but rebounded to touch $2.1 million in 2021 (*see chart 3*).

The valuation of the top nine players — Astrotalk, Bodhi, Astrovision, AstroVed, Select Astro, GaneshaSpeaks, Guruji, OMI, and Taaraka — in the market has now reached $10 million.

A $5 trillion economy will not benefit most of India

Nalini Singh

is a journalist and managing editor of TV Live India Pvt. Ltd.

Last week, at an election rally in Chhattisgarh, Prime Minister Narendra Modi announced that he is extending the Pradhan Mantri Garib Kalyan Ann Yojna, a scheme providing 5 kg of foodgrains free every month to beneficiaries of the National Food Security Act, by five years because he does not want any citizen to sleep hungry. This means that 80 crore Indians will still be receiving free foodgrains to stave off hunger in 2028. This is the year the government expects India to become the third largest economy in the world, with a GDP of $5 trillion. Will large swathes of Indians still be hungry with a GDP of $5 trillion? Who will benefit from the five-year dash to these targets?

The story of Japan's growth

For reference, let's take a look at Japan today, the third largest economy by GDP in the world. In Japan, there is reportedly a death by suicide every 20 minutes. About 15 lakh Japanese have not left their homes for years, a form of severe social withdrawal known as *hikikomori*. Old parents rent actresses who come in on Sunday to call them 'Mom' and 'Pop' because their own daughters don't visit any more. Every day, dead people are discovered in tiny apartments days or weeks after they died; these are called *kodokushi* or lonely deaths. Clearly, Japan's climb to the third position economy-wise has not lifted all boats equally; it has tossed the weak to the margins where they languish because economic growth on steroids has unpicked the safety catch of family and community ties.

For 40 years, Japan was the world's second largest economy, powered by manufacturing and exports. But after the 2008 world financial crisis, the wheels came off the Japanese economy. Japan's population started spending less, exports shrank, and government incentives dried up. On the other hand, China enjoyed a manufacturing boom and dislodged Japan to become the world's second-largest economy by GDP.

On losing rank, however, Japan displayed remarkable ego-free economic diplomacy. As soon as the economy plunged to the third position, Japan's leadership publicly welcomed China's ascent, stating that sustained demand from the (then) most populous country could only be good for Japan's exports. Even if this statement was made partially to save face, the two economies intertwined immediately. Today, China is Japan's largest trading partner, proving that in the world political economy it pays to embrace your main competitor, even if you are *Vishwaguru* (global teacher). This ego-free 'activism' has ensured that Japan has held on to the third position in world GDP rankings for the last 14 years.

But let us return to the parallel story in Japan. As the high-value industrial economy took centre stage, the strength of personal and professional relationships withered and the multi-generational family and social structure became atomised. This was a perfect storm in the lives of the traditional, semi-skilled workforce. Workers moved from the countryside and satellite towns to cities expecting 'salaryman' jobs, but many discovered that they were not trained for the technological tsunami sweeping the high-growth sectors. They fell through the cracks into financial collapse and social withdrawal.

A deep divide

Today, the Government of India claims that the country is on the cusp of an economic tsunami. How does the sprint to the target of $5 trillion bode for citizens, especially the 80 crore who will still be on free rations in 2028? India's economic growth pivots on capital, productivity and labour, and data show that for over four-fifth of Indians, the $5 trillion economy is a bridge too far.

Consider capital: in 2021, 1% of the population owned about 41% of the nation's wealth, while 50% owned 3% of its wealth, according to Oxfam. In such an environment, the dash towards a $5 trillion economic trophy lies in the grip of the resource-rich power brokers who will seize the initiative. But ironically, it is the low-resource citizens who are funding the investment for the proposed $5 trillion economy: approximately 64% of the total Goods and Services Tax (GST) came from the bottom 50% of the population, and the top 10% contributed 3% of GST. At the same time, the contribution of labour, the other driver of growth, is hamstrung due to dubious educational and skill attainments and halting digital literacy. Productivity is just beginning to get a boost through the creation of digital and physical infrastructure.

The government is aware that the rich are moving into pole position to deliver the $5 trillion target just before the 2029 general election. Clearly, this will bolster upscale India's influence and power abroad, and the Prime Minister's primacy in the world.

The government's tools and sectors for achieving this goal were identified by the Minister of State for Finance, Pankaj Chaudhri, in Parliament on August 2023 as "digital economy, fintech, energy transition, climate change... GST, Insolvency and Bankruptcy Code, decrease in corporate tax, Make in India, Start-Up India, Production Linked Incentives", all prefaced by the mandatory mantra "inclusive growth". But these cutting-edge sectors and tools are not native to the 80 crore marginalised citizens and to crores of others. They cannot seize the opportunities on offer in Artificial Intelligence or data science or robotics or fintech – either now or in the next five years.

There are also other issues with Mr. Modi's guarantee that India will be the third largest economy in five years. First, with a per capita income of $2,400, India ranks 149 among 194 countries in 2022. Since per capita income is a keen index of a population's well-being, note that the average Japanese at $34,000 is considered better off than the average Chinese at a $13,000, even though China has outstripped Japan in world GDP rankings. What is India's per capita income projected to be at $5 trillion? There are no official estimates available.

Second, the nub of the chase to $5 trillion GDP is in its distribution, or the inequality index. This index, generated by World Economics, is on a scale of 0-100. A high value indicates a more egalitarian society. The values of both China and Japan are more than 50. These countries appear to be sharing their economic fortunes more evenly than India, which has a value of 21.9.

Will the divide between the two Indias deepen with the $5 trillion target? India might be on its way to achieving this goal, but most of the population still remains marooned in the slow lanes of an older India, watching as the new caravans storm past.

While India is set to become the third largest economy in the world in 2028, 80 crore Indians will still be receiving free foodgrains to stave off hunger

Sport

State-level table tennis tourney inaugurated

BIDAR, DHNS: MLA Dr Shailendra Beldale said that the sportspersons should engage in sports activities to maintain their physical and mental health instead of earning revenue from it.

Speaking after inaugurating State-level table tennis tournament jointly organised by the Department of Collegiate Education (Pre-University) here at Nehru stadium on Tuesday, he said that India is emerging as the world leader and youths have a prominent role in it.

Stating that Bidar has a geographically serene atmosphere, he promised to provide all assistance required for the sportspersons and also exhorted them to achieve good results in all sectors.

Speaking on the occasion, Deputy Commissioner Govinda Reddy said that the students should engage in both sports activities as well as studies for their overall personality development.

Srikanth Deshpande of Gurunanak PU College, M D Khadar of Shahin College, Satish of SBR PU College, Lokesh of Matha Manikeshwari, physical education director Sanjay Jassi and umpire Ratan Kamal were felicitated on this occasion.

Youth Empowerment & Sports Department assistant director Dr Goutam Arali, sports observer Prakash Mehta, physical education director Naganath Biradar were present.

10 YEARS
WORLD'S NO.1 OLED TV BRAND
UNMATCHED. UNEQUALLED. UNBEATABLE.
LG OLED evo - THE ONE AND ONLY

SKY, RINKU RESUME T20 BUSINESS

Skipper's 80 Off 42 Trumps Inglis Ton As India Chase Down 209 Vs Aussies In Last-Ball Thriller

Solomon.Kumar@timesgroup.com

Visakhapatnam: The relatively inexperienced Indian bowling got the stick, but the batters stood up and made it count with skipper Suryakumar Yadav leading from the front as the hosts carved up a nail-biting two-wicket victory over Australia in the first of the five T20Is at the Dr YSR ACA-VDCA Stadium on Thursday night.

There was drama plenty as India needed seven runs to win in the last over with five wickets in hand but pacer Sean Abbott had other ideas. Rinku Singh got a four and a single but India lost three wickets in the next three balls to make it an edge of the seat encounter. The sixth delivery of Abbott, with one required, turned out to be a no-ball as Rinku remained unbeaten on 22., India finished at 209 for eight to accomplish their highest chase in T20Is.

With most of the seniors from both sides rested, it was left to the young guns to showcase their potential and liven up the night in a game which went down to the wire. It was bold and fearless cricket from the youngsters. If it was Josh Inglis (110) who stole the show in the first half of the evening with a sparkling century, then it was SKY (80) and Ishan Kishan (58) who showed that they are game for any challenge with robust half-centuries. But in the end, it was the final over bowled by Mukesh Kumar, in which he gave away only 5 runs, that made the difference.

Asked to bat first, Australia, who rested World Cup heroes Travis Head, Glenn Maxwell and Adam Zampa, had enough fireworks in their arsenal as they cruised to 208 for three. But the bowlers did not match the effort as their erratic line made things easy for the Indian batters. The 12 wides that the Australians conceded compounded their woes on the field.

The Indians took up the challenge and began their chase with a flourish as Yashasvi Jaiswal struck Marcus Stoinis for a boundary and a six but Ruturaj Gaikwad (0), was run out off the fifth ball. Yashasvi (21; 8b; 2x4, 2x6) too didn't last long as he was snapped up by Smith off Matthew Short.

SKY joined Kishan and the duo went after the Australian attack. The Indian skipper rode his luck but Kishan was rock solid and struck some lethal blows. They added 112 for the third wicket to set the house on fire. Kishan struck five huge sixes and two fours in his 39-ball 58. In the process, Kishan got his fifth T20I half-century. SKY went on to get his 16th half-century before he fell for a 42-ball 80 (9x4, 4x6).

Earlier, Inglis, gave glimpses of his immense potential as he struck his maiden century — in his 13th T20I game — to the delight of the crowd. His sparkling 110 came off just 50 balls with 11 hits to the fence and eight over it. Some of the shots were so well executed that even Indian skipper Yadav was left amazed.

Batting first, the Australians made good use of the opportunity. Though Matthew Short fell (13) with 31 on the board, veteran Steve Smith, who opened the innings, and Inglis put the inexperienced Indian attack to the sword.

SCOREBOARD

Australia: S Smith run out 52, M Short b Bishnoi 13, J Inglis c Jaiswal b Prasidh 110, M Stoinis not out 7, T David not out 19; **Extras** (lb-2, nb-1, wd-4) 7; **Total: (For 3 wkts in 20 overs) 208; FoW:** 1-31, 2-161, 3-180; **Bowling:** Arshdeep 4-0-41-0, P Krishna 4-0-50-1, A Patel 4-0-32-0, R Bishnoi 4-0-54-1, Mukesh 4-0-29-0

India: Y Jaiswal c Smith b Short 21, R Gaikwad run out (Ellis/Wade) 0, I Kishan c Short b Sangha 58, Suryakumar c Hardie b Behrendorff 80, T Varma c Stoinis b Sangha 12, Rinku Singh not out 22, A Patel c & b Abbott 2, R Bishnoi run out (Wade/Abbott) 0, Arshdeep run out (Smith/Abbott) 0, Mukesh not out 0; **Extras** (b 1, nb 1, w 12) 14; **Total: (For 8 wkts in 19.5 overs) 209/8; FoW:** 1-11, 2-22, 3-134, 4-154, 5-194, 6-207, 7-207, 8-208; **Bowling:** M Stoinis 3-0-36-0, J Behrendorff 4-1-25-1, M Short 1-0-13-1, S Abbott 3.5-0-43-1, N Ellis 4-0-44-0, T Sangha 4-0-47-2

A Sarath Kumar

47 Balls taken by Inglis to race to his hundred, emulating an Australian record in T20Is set by Aaron Finch against England in Southampton on August 29, 2013

—Rajesh Kumar

TOP KNOCK: Suryakumar Yadav in action against Australia in Visakhapatnam on Thursday

120 Hz REFRESH RATE
FASTER REFRESH RATE FOR BETTER SPORTS VIEWING WITH LG OLED evo TV

Stokes to miss IPL 2024, confirm CSK

Chennai: Premier England all-rounder Ben Stokes will miss the 2024 edition of the Indian Premier League (IPL) due to workload management, his franchise Chennai Super Kings announced on Thursday. Stokes had joined CSK ahead of IPL 2023 but played in only two matches as he was managing a troublesome knee injury throughout the course of the two-month long tournament.

"England Test captain, all-rounder Ben Stokes has made himself unavailable for IPL 2024 to manage his workload and fitness," CSK said in a statement on on Thursday.

"The Chennai Super Kings management is supportive of Ben in his decision to manage his workload with England playing a 5-Test series in India before the IPL and then the T20 World Cup in June 2024," the statement added.

CSK had acquired his services with a bid price of Rs 16.25 crore, making him the costliest buy of the franchise. Stokes had managed only 15 runs and bowled one over in two matches in 2023 as his energies were focused on the Ashes series. PTI

LIVE THE GAME LIKE NEVER BEFORE WITH LG OLED evo TV
Dolby ATMOS

Rohit Sharma doesn't need to be taught to score centuries: Ashwin

Mumbai: India spinner Ravichandran Ashwin said Thursday Rohit Sharma "doesn't need to be taught to score hundreds". Rohit received criticism from some quarters after an adventurous attempt to hit Glenn Maxwell out of the ground in the final led to his dismissal for a 31-ball 47. "Everybody says in hindsight that he would score 100 if he carried on, but it was his intent that made the team play in such a way. Rohit Sharma doesn't need to be taught to score hundreds - he has had quite a lot - but it is the intent which counts," Ashwin said.

"Australia has deceived me personally, as their history goes by, they say 'we are going to have a bat, mate!' after winning the toss in the big finals," Ashwin said in his YouTube video on Thursday. "George Bailey, the chairman of selectors told me 'we have played IPL and bilateral series for a long time now, and in our experience, the red soil disintegrates, but the black soil gets under the lights'." PTI

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಟೀಂ ಇಂಡಿಯಾಗೆ ಗೆಲುವಿನ ಥ್ರಿಲ್!

ಮೊದಲ ಟಿ20: ಆಸೀಸ್ ವಿರುದ್ಧ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಗೆದ್ದ ಭಾರತ | ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ 1-0 ಮುನ್ನಡೆ

ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಸೆಂಚುರಿ, ಆಸೀಸ್ 3 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 208 | ಭಾರತ 209/8, ಸೂರ್ಯ, ಕಿಶನ್ ಫಿಫ್ಟಿ

ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ: ಏಕದಿನ ವಿಶ್ವಕಪ್ ಫೈನಲ್ ಮುಗಿದ ನಾಲ್ಕೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಶುರುವಾದ ಟಿ20 ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ವಿರುದ್ಧ ಭಾರತ ಶುಭಾರಂಭ ಮಾಡಿದೆ. ಗುರುವಾರ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ 2 ವಿಕೆಟ್‌ಗಳ ರೋಚಕ ಗೆಲುವಿನೊಂದಿಗೆ 5 ಪಂದ್ಯಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ 1-0 ಮುನ್ನಡೆ ಪಡೆಯಿತು.

ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಿದ ಆಸೀಸ್ ಕಲೆಹಾಕಿದ್ದು 3 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಬರೋಬ್ಬರಿ 208 ರನ್. ಜೋಶ್ ಇಂಗ್ಲಿಸ್‌ರ ಅರ್ಭಟ ಭಾರತೀಯ ಬೌಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಕಾಗಿಸಿತು. ಆದರೆ ಬ್ಯಾಟರ್‌ಗಳು ಅರ್ಭಟಿಸಿ, ಆಸೀಸ್‌ಗೆ ಬಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್, ಇಶಾನ್ ಕಿಶನ್ ಅರ್ಭಟಿಸಿದರೂ ಬಳಿಕ ದಿಢೀರ್ ಕುಸಿತ ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಗೆಲುವಿಗೆ 19.5 ಓವರ್ ವರೆಗೂ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ರಿಂಕು ಸಿಂಗ್ ತಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಆಟವಾಡಿ ತಂಡವನ್ನು ದಡ ಸೇರಿಸಿದರು.

ಋತುರಾಜ್ ಯಾವುದೇ ಎಸೆತ ಎದುರಿಸದೆ ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ರನೌಟಾಗಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ ಬಳಿಕ, ಯಶಸ್ವಿ ಜೈಸ್ವಾಲ್(21) ಕೂಡಾ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಪೆವಿಲಿಯನ್ ಸೇರಿದರು. 3ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಇಶಾನ್(39 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ 58) ಜೊತೆ 112 ರನ್ ಸೇರಿಸಿದ ಸೂರ್ಯ ಆಕರ್ಷಕ ಹೊಡೆತಗಳ ಮೂಲಕ ತಂಡಕ್ಕೆ ಗೆಲುವು ಸುಲಭವಾಗಿಸಿದರು. 42 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ 9 ಬೌಂಡರಿ, 4 ಸಿಕ್ಸರ್‌ನೊಂದಿಗೆ 80 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿ ಗೆಲುವಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು. ರಿಂಕು ಸಿಂಗ್ (ಔಟಾಗದೆ 14 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ 22 ರನ್) ಮತ್ತೆ ಫಿನಿಶರ್ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿದರು.

80 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿದ ಸೂರ್ಯಕುಮಾರ್.

ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದ 'ಇಂಗ್ಲಿಸ್': ಮೊನಚು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಭಾರತದ ಬೌಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೋಶ್ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಚೆಂಡೆತ್ತಿದರು. ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ ಶಾರ್ಟ್ (13) ಔಟಾದ ಬಳಿಕ ಸ್ಟೀವ್ ಸ್ಮಿತ್ (52) ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ 2ನೇ ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ 130 ರನ್ ಚಚ್ಚಿದ್ದರು. ಚೆಂಡನ್ನು ಮೈದಾನದ ಮೂಲೆಮೂಲೆಗೂ ಅಟ್ಟಿದ ಇಂಗ್ಲಿಸ್ 50 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ 11 ಬೌಂಡರಿ, 8 ಸಿಕ್ಸರ್‌ನೊಂದಿಗೆ 110 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿದರು.

ಸ್ಕೋರ್: ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ 20 ಓವರಲ್ಲಿ 208/3 (ಇಂಗ್ಲಿಸ್ 110, ಸ್ಮಿತ್ 52, ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ 1-50), ಭಾರತ 19.5 ಓವರಲ್ಲಿ 209/8 (ಸೂರ್ಯ 80, ಇಶಾನ್ 58, ತನ್ವೀರ್ 2-47) **ಪಂದ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ: ಸೂರ್ಯ**

ಟರ್ನಿಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟ್

ಕೊನೆಯ ಓವರಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು 7 ರನ್ ಬೇಕಿದ್ದಾಗ ಮೊದಲ ಎಸೆತ ಬೌಂಡರಿ ಗಟ್ಟಿದ ರಿಂಕು 2ನೇ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಬೈ ಮೂಲಕ ಒಂದು ರನ್ ಕದ್ದರು. 4 ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ರನ್ ಬೇಕಿದ್ದಾಗ ಅಕ್ಷರ್ ಔಟಾದರು. 4ನೇ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ ಬಿಷ್ಣೋಯ್ ರನೌಟಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಟ್ರೈಕ್‌ಗೆ ಮರಳುವ ರಿಂಕು ಯತ್ನ ಕೈಗೂಡಿತು. 5ನೇ ಎಸೆತದಲ್ಲಿ 2 ರನ್ ಪಡೆಯುವಾಗ ಅರ್ಶ್‌ದೀಪ್ ಕೂಡ ರನೌಟ್ ಆದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆ ಎಸೆತಕ್ಕೆ ರಿಂಕು ಕ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದು ಗೆಲುವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿತು.

03ನೇ ಆಟಗಾರ

ಅಂ.ರಾ. ಟಿ20ಯಲ್ಲಿ ಡೈಮಂಡ್ ಡಕ್ ಅಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಎಸೆತ ಎದುರಿಸದೆ ಔಟಾದ ಭಾರತದ 3ನೇ ಆಟಗಾರ ಋತುರಾಜ್. ಬೂಮ್ರಾ, ಅಮಿತ್ ಮಿಶ್ರಾ ಇತರ ಇಬ್ಬರು.

05ನೇ ಬ್ಯಾಟರ್

ಇಂಗ್ಲಿಸ್ ಅಂ.ರಾ. ಟಿ20ಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಪರ ಶತಕ ಸಿಡಿಸಿದ 5ನೇ ಬ್ಯಾಟರ್. ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ವೆಲ್(3 ಬಾರಿ), ಫಿಂಚ್(2 ಬಾರಿ), ವಾರ್ನರ್, ವಾಟ್ಸನ್ ಶತಕ ಬಾರಿಸಿದ ಇನ್ನಿತರರು.

'IT STILL HURTS'

...But We Take Pride In Our Achievements Over Six-Week Period: Kuldeep, Siraj, Rahul's Take On WC Final Loss

Pic: AP, IANS, Reuters

KULDEEP YADAV

MOHAMMED SIRAJ

KL RAHUL

New Delhi: Some of India's World Cup heroes, including Kuldeep Yadav and Mohammed Siraj, opened up after the heartbreak at the last hurdle following a glorious run in the showpiece. Spinner Kuldeep Yadav on Thursday admitted that the pain of World Cup final defeat to Australia will linger and push him to work harder for the "next opportunity".

Reactions from Mohammed Siraj and KL Rahul followed, as the players tried to cope up with the six-wicket loss to Australia in the summit clash in Ahmedabad on November 19.

"Our journey from Chennai to Ahmedabad ended in a disappointing result, but we take pride in our achievements over the six weeks. Despite the pain, we're determined to work harder for the next opportunity," Kuldeep said in a post on 'X'. "While the pain of defeat lingers, we must move forward; life continues, and healing takes time," said the wrist spinner.

He said dealing with the setback was tough. "The Cup was beautiful, but it seems God had other plans. Navigating this moment, it's time to switch off and recharge. Dealing with this setback is tough, but we hold onto faith, believing in the journey ahead," he said.

Kuldeep played all of India's 11 matches in the World Cup and took 15 wickets at an average of 28.26.

India won 10 matches on the trot before losing the final in Ahmedabad in front of over one lakh supporters.

"Thanks to our dedicated support staff, we were fully prepared for every opponent, and their commitment reassured us as players," said Kuldeep.

"The love from fans at each of the 9 venues touched our hearts and motivated us to exceed our limits. We're grateful to passionate fans worldwide and in every Indian Household for their support."

Siraj, who was seen crying after India's loss, took 14 wickets in 11 matches at an economy rate of 5.68 and was part of a formidable new ball attack that ran through opposition batting line-ups right through the group stages of the tournament. "Our campaign did not end like we wanted it to but representing India is the biggest honour and moment of pride for me. All I have ever wanted to do is represent my country," Siraj tweeted.

"Hearthroken! Words can't express the disappointment and hurt. It's been a tough loss to take. This time might not have been god's will but we aim to work harder each day to chase glory for our country!"

The pacer added, "Thank you to all our fans for your support. Seeing a sea of blue in the crowd is a feeling that can't be matched. Grateful! The energy you provided was amazing, backing us all the way. Jai Hind!"

Siraj thanked the team's support staff for ensuring the players remained at their best during the showpiece. "A big credit to our support staff, the unsung heroes who work so hard behind the scenes to provide us the care we need and help us prepare for games. Your contribution is immense to this team."

Rahul, who also kept wickets besides playing some elegant knocks that define his batting, summed up everything in two words. "Still hurts". PTI

K'TAKA WIN BIG:

Ex-WI star Samuels

ಚೆಸ್: ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋತ ಹಾರಿಕಾ

ಚೆನ್ನೈ (ಪಿಟಿಐ): ಭಾರತದ ಗ್ರ್ಯಾಂಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಡಿ.ಹಾರಿಕಾ ಅವರು ಜೂಲಿಯಸ್ ಬೇಯ ಮಹಿಳಾ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸ್ಪೀಡ್ ಚೆಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಷಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಗುರುವಾರ ರನ್ನರ್ ಅಪ್ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದರು. ಅವರು ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಹೌ ಯಿಫಾನ್ ಅವರಿಗೆ 11–15ರಲ್ಲಿ ಮಣಿದರು.

ಹಾರಿಕಾ ಅವರು ತಾವು ಗೆದ್ದ ಪಂದ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ₹3.52 ಲಕ್ಷ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದರು. 'ನಾನು ಇಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆನ್ನುಬೆನ್ನಿಗೆ ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನುಆಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ತುಂಬಾ ದಣಿದಿದ್ದೆ' ಎಂದು ಟೂರ್ನಿಯ ನಂತರ ಹಾರಿಕಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದರು.

ಹಾರಿಕಾ ಸೆಮಿಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ 12–10 ರಿಂದ ಕ್ಯಾತರಿನಾ ಲಾಗ್ನೊ (ರಷ್ಯಾ) ಅವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ್ದರು.

ಡಿ.ಹಾರಿಕಾ

ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ಹೌ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ 8.33 ಲಕ್ಷ ಚೆಕ್ ಪಡೆದರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೇಕಡವಾರು ಗೆಲುವಿಗಾಗಿ ₹4.80 ಲಕ್ಷ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದರು. ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಹೌ ಅವರು ಮೂರು ಪಾಯಿಂಟ್ ಲೀಡ್ ಪಡೆದರು. ಅವರ ಎದುರಾಳಿ ನಂತರ ಎರಡು ಪಂದ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದರೂ, ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೌ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಕಿರಿಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಟಿ20: ಕರ್ನಾಟಕ ಚಾಂಪಿಯನ್

ಅಂಡರ್‌-19 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟಿ20 ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಡರ್‌-19 ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ಗೆದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ತಂಡ.

ಆಮ್ಟರ್(ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ): ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಡರ್‌-19 ಮಹಿಳೆಯರ ಟಿ20 ಟೂರ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಚಾಂಪಿಯನ್ ಆಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ 2019-20ರ ಬಳಿಕ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬರ ನೀಗಿಸಿತು.

ಗುರುವಾರ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಫೈನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ತಂಡಕ್ಕೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ವಿರುದ್ಧ 30 ರನ್ ಗೆಲುವು ಲಭಿಸಿತು. ಮೊದಲು ಬ್ಯಾಟ್ ಮಾಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಬ್ಯಾಟಿಂಗ್ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ 8 ವಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 92 ರನ್ ಗಳಿಸಿತು. ಮಿಥಿಲಾ ವಿನೋದ್ 23, ನಾಯಕಿ ನಿಕಿ ಪ್ರಸಾದ್ 19, ತೇಜಸ್ವಿನಿ 19 ರನ್ ಸಿಡಿಸಿದರು. ಸುಲಭ ಗುರಿ ನೀಡಿದರೂ ರಾಜ್ಯದ ಬೌಲರ್‌ಗಳು ಮಾರಕ ದಾಳಿ ಸಂಘಟಿಸಿ, ಆಂಧ್ರ ತಂಡವನ್ನು 18 ಓವರಲ್ಲಿ 62 ರನ್‌ಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರು. ಬೌಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲೂ ಮಿಂಚಿದ ಮಿಥಿಲಾ 6 ರನ್‌ಗೆ 3 ವಿಕೆಟ್ ಕಿತ್ತು ಗೆಲುವಿನ ರೂವಾರಿಯಾದರು.

BENGALURU Edition
Nov 24, 2023 Page No. 16
Powered by : eReleGo.com

EDITORIAL NEWS

ಅಕ್ಷರಲೋಕದ ಸಾಂಗತ್ಯದ ಸವಿ ಬಲ್ಲಿರಾ?

ಗ್ರಂಥಲೋಕ

ಪ್ರಸಾದ್ ಜೆ.ಎಂ.

vveditoped@gmail.com

'ಕಥೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇದೆ' ಎಂಬ ಘೋಷವಾಕ್ಯದೊಂದಿಗೆ 56ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಪ್ತಾಹವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ (ನವೆಂಬರ್ 14-20) ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಪ್ತಾಹಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು 1968ರಲ್ಲಿ. ಅಂದಿನಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಸಂವಿಧಾನದ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಷಯ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಆಡಳಿತ, ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಚಿವಾಲಯ/ಇಲಾಖೆ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ರಾಜಾರಾಂ ಮೋಹನ್‌ರಾಯ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಒಂದು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಜಿಲ್ಲಾ, ನಗರ, ಪಟ್ಟಣ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ 6,798 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿವೆ. ಕೇರಳವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ (8,405) ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುವಂತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ

ಸ್ವರೂಪದ ಒಟ್ಟು 46,746 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿವೆ. ಈ ಪೈಕಿ 12,191 ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸಾಕ್ಷರರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ, ಹರಿಯಾಣ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಒಡಿಶಾ, ಪಂಜಾಬ್, ಸಿಕ್ಕಿಂ, ತ್ರಿಪುರಾ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ [illegible] ನೂರರ ಗಡಿಯನ್ನೂ ದಾಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಧೋರಣೆಯ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪವೂ ಹೌದು.

ಕೆಲ ಮಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ದಿನ ಕಳೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಕುಳಿತು ಓದಿದರೆ ಆಗುವ ಅನುಭವವೇ ಬೇರೆ ತೆರನಾದದ್ದು. ಆ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯವು ಕೆಲವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಬೆರಳ ತುದಿಯಲ್ಲೇ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವಂತಿದ್ದರೂ, ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ನಿಯತಕಾಲಿಕ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವಾಗಿನ ಮಜವೇ ಬೇರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ದಕ್ಕುವುದರ ಜತೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಭಾಷೆಯ ಮೇಲಿನ ಹಿಡಿತವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ವಯೋಮಾನ, ಜಾತಿ-ಧರ್ಮದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರುವ ಜಾಗವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಸಮಾನತೆಯ ಭಾವ ಸ್ಫುರಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಚನಾವಿಧಾನ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೇ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ-ಬೆಳೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದೇಶದ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿದ್ದರೂ ಭೇಟಿನೀಡದೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಲ್ಲದು.

'ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ' ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥಾಲಯವಾಗಬೇಕು. ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಈಗ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಠ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಲು ಪೋಷಕರು ತಕ್ಷಣ ಮೊಬೈಲ್ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ; ಮಕ್ಕಳು ಅದನ್ನೇ ಚಟವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯ ಏನಾದೀತು? ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ, ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಮಿದುಳಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾನಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಪೋಷಕರು ಮೊದಲು ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಕ್ಕಳು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಮನೆಯ ಸನಿಹವಿರುವ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಅವರೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದೆಲ್ಲೆಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡೆ ಪುಸ್ತಕ ಮೇಳಗಳು ಆಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ನೆಲೆಗಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೊಂಡು ಓದುವ ಅಭ್ಯಾಸದ ಕುರಿತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಶುರುವಿನಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆದರೆ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ತಾವಾಗಿಯೇ ಇತರ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳಿಗೂ ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಿಕ್ಕಂತೆ, ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ-ಖಾಸಗಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ದಿನಮಾನದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೂ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಸರಕಾರಿ ಹುದ್ದೆ ಪಡೆಯಲು ರಾಜ್ಯದ ಯುವಜನರು ಸಾಕಷ್ಟು ತಯಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಗೂ ಹಲವು ಸೌಲಭ್ಯವುಳ್ಳ ವಾಚನಾಲಯಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ದೇಗುಲ ಹಾಗೂ ಜನಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಂದರೆ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಕೊಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು 2,000 ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದ್ದರಂತೆ! 1931ರಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಸಭೆಗೆ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು 32 ದೊಡ್ಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೇ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹೇಗೋ ಹಣ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಮುಂಬೈನ ದಾದರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ತಮ್ಮ ರಾಜಗೃಹ ನಿವಾಸದಲ್ಲಿ 50,000ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು ಪ್ರಾಯಶಃ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಇರಬೇಕು. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಎಂಬುದು ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೇ ಪ್ರವೇಶ ಶುಲ್ಕ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ನಡುವಿರುವ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದ, ವಾಣಿಜ್ಯೇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯವೂ ಒಂದು' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ಡಾ. ಬಿ.ಆರ್.ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವ, ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸಿ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಮಂದಿ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರೆ ಅದೊಂದು ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

'ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೀನು ನೋಡು, ಮುಂದೆ ನೀನು ತಲೆಯೆತ್ತದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎನ್ನುತ್ತವೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನುಗಳು. ಆದರೆ, 'ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡೆಯಾದರೆ, ಮುಂದೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೀನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತವೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪುಸ್ತಕಗಳು. ಇವನ್ನು ಕೇವಲ ಮೋಡಿಯ ಮಾತುಗಳು ಎಂದು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಮನದಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೂ, ಈಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ? ನೀವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.

(ಲೇಖಕರು ಮೈಸೂರಿನ ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್)

NEED TO BRING MORE CONSTITUTIONAL CLARITY TO GOVERNORS' POWERS

THE institution of the governor is again creating waves after the relative calmness that followed the Supreme Court's landmark judgement in the *S R Bommai* case. That judgement clipped the wings of governors, some of whom had frequently dismissed state governments and recommended President's rule under Article 356 of the Constitution. The accusation of governors acting as political instruments of the central government is not new. The largescale dismissals of state governments by the Janata Party in 1977 and by the Congress in 1980 were the heights of the misuse of Article 356. Things improved a bit when the *Bommai* judgement in 1994 made it difficult for the party ruling at the Centre to dismiss state governments—it made ratification by the two houses of parliament mandatory, and the dismissal open to judicial review. The Rabri Devi government in Bihar had to be reinstated by the Vajpayee government due to the lack of support for its dismissal in the Rajya Sabha.

The use of Article 356 has come down, but the governor's role continues to be seen as controversial. The state governments of Tamil Nadu, Kerala, Punjab, Chhattisgarh and West Bengal—run by parties opposed to the one ruling at the Centre—are at loggerheads with their governors. Four of them have approached the Supreme Court seeking redress. The most common complaint is that governors are refusing to clear bills passed by the legislative assembly. Chhattisgarh's Congress government has been complaining about the governor's refusal to give assent to a bill seeking higher reservations for SCs, STs and OBCs. West Bengal is unhappy with its governor over the appointment of university vice-chancellors, among other issues. One of the problems in Punjab is peculiar—the governor has refused to allow the government to convene the state assembly. In Tamil Nadu, after the state government complained that the governor had delayed assent on as many as 12 bills, the governor referred two of those to the president. Other complaints include delays in sanction of grants, release of prisoners and appointments.

The Supreme Court has repeatedly expressed disapproval over such conduct by governors. The court's judgement on the Punjab case, uploaded Thursday, clarified that governors cannot veto bills. The framers of the Constitution had perhaps not foreseen how the governor's role would evolve. The time has come to strengthen the Constitution and bring more clarity to the roles and responsibilities of the governor.

DECCAN HERALD
ESTABLISHED 1948

A welcome judgement

The Jammu & Kashmir High Court has underlined the importance of the right to life and liberty and free speech and defined the scope and limits of application of the Unlawful Activities (Prevention) Act in granting bail to journalist Fahad Shah and quashing charges framed against him under the law. Shah was held under provisions of the UAPA in April 2022, 11 years after publication of an article titled "The shackles of slavery will break" on his portal in 2011, which was considered by the administration as seditious and promoting militancy and terrorism. The court said that an investigative agency must justify the arrest of an accused person under the UAPA only on the anvil of "clear and present danger of the accused to the society at large, if enlarged on bail". The court said that there was no incitement to violence of any kind, much less acts of terrorism or of undermining the authority of the State with acts of violence in Shah's article and so there was no case for arrest and prosecution under the UAPA.

The court rejected the police claim that the publication of the article was a "terrorist attack" on India. It also rejected the argument that any act affecting India's "honour, dignity and fair name" is a "terrorist act." The police had claimed that the "honour of India" is its "incorporeal property." But the court said if this argument was accepted it would turn criminal law on its head and that any criticism of the central government could be described as terrorism. This is again an assertion by the judiciary of the need to respect citizens' freedom of expression, which should not be suppressed in the name of the interests of the State, often interpreted as the interests of the government.

Govt will do well to read J&K HC observations on using draconian laws

According to the charge sheet, the article was part of a "secessionist-cum-terrorist campaign" to incite the youth of Jammu and Kashmir into adopting "violent means of protest to secede from India." But it was noted that none of the 44 witnesses or documents presented in the court suggested that the article had influenced people to take up arms or resort to violence. The court pointed out the absurdity of the argument by saying that instances of stone-pelting in 2022 could not be on account of a 2011 article. The significance of the judgement is that it has again questioned the basis of many cases against critics and dissenters under draconian laws such as UAPA and PMLA. The judgement makes it clear that all that the government deems unlawful is not unlawful and all that it dubs as terror is not terror, and that the citizen's fundamental rights are paramount.

ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ
ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಿಗೇ ಬರೆ

ಎತ್ತಿಗೆ ಜ್ವರ ಎಮ್ಮೆಗೆ ಬರೆ ಎಂಬ ಗಾದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಅಕ್ರಮ ಉತ್ತಮ ಸಾಕ್ಷಿ. 2022 ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಈಗ ಡಿಸೆಂಬರ್ 23 ರಂದು ಮರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲೂ ಅಕ್ರಮ ನಡೆದಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾಗಿಯಾದವರೂ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದವರೇ ಎಂಬುದು ಶೋಚನೀಯ. ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಎರಡನೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಮರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದೇ ನಿಯಮ ಆಗಬಾರದು. ಮೊದಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕು. ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಪಾಲನೆ ಪ್ರತಿಹಂತದಲ್ಲೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅಕ್ರಮ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಹಿಡಿದು ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ನಡೆಯುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಿರಿಯ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿವವರೇ ಈ ಅಕ್ರಮಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ದುಷ್ಟ ಕೂಟದ ಜಾಲ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜಾಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ದಮನ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಎನ್ನುವುದು ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಯುವಕ-ಯುವತಿಯರು ಸಾಲಸೋಲ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಪಡೆಯಲು ಲಂಚ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದು ಹೋದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಚಾವ್. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಕ್ರಮ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಪಡೆದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲು ಕೈಒಡ್ಡಲೇಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಲಂಚದ ವಿಷಚಕ್ರ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಷತೆ ತಲೆದೋರಲು ಈ ವಿಷಚಕ್ರವೇ ಕಾರಣ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದೆ. ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಹಣದ ಪ್ರಭಾವ ತೀವ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಜಡ್ಡುಗಟ್ಟಿ ಹೋಗುವುದು ಸಹಜ. ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಬಯಸುವವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಐಎಎಸ್ ಮತ್ತು ಐಪಿಎಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ರ್‍ಯಾಂಕ್ ಪಡೆದವರು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅತಿ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೊರಬರುವುದು ದುರ್ದೈವ. ಬ್ಲುಟೂತ್ ಬಳಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ದೊಡ್ಡ ಜಾಲವೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆಗ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಉತ್ತರ ನೀಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಿತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೌದು/ಇಲ್ಲ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದು ಎಂದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೊರಗಿನವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಈ ವಿಧಾನ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಕ್ರಮ ಬಹಿರಂಗಗೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಮರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸೂಚನೆ ನೀಡಬೇಕು. ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಹಣ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಉತ್ತಮಗೊಂಡರೂ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ■

ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಲಿಖಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲೆ ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೇ ಮರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು ಉಪಯೋಗವಾಗದು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ವಿಚಾರ ಶೀಘ್ರ ನಿಯಮ ರೂಪಿತವಾಗಲಿ

ಪ್ರಸಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಡೀಪ್ ಫೇಕ್ ಅಥವಾ ನಕಲಿ ಮುಖ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಇದು ಆತಂಕಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲದ ನಟಿ ರಶ್ಮಿಕಾ ಮಂದಣ್ಣ ಅವರ ನಕಲು ವೇಷದಾರಿಯಾಗಿ ಬೇರೊಬ್ಬಳು ಯುವತಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರೀ ವಿವಾದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಕತ್ರಿನಾ ಕೈಫ್, ಕಾಜೋಲ್ ಮತ್ತು ಸಾರಾ ತೆಂಡುಲ್ಕರ್ ಕೂಡ ಈ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾಗಿದ್ದನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇದರ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಐ ಆಧರಿತ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರಲು

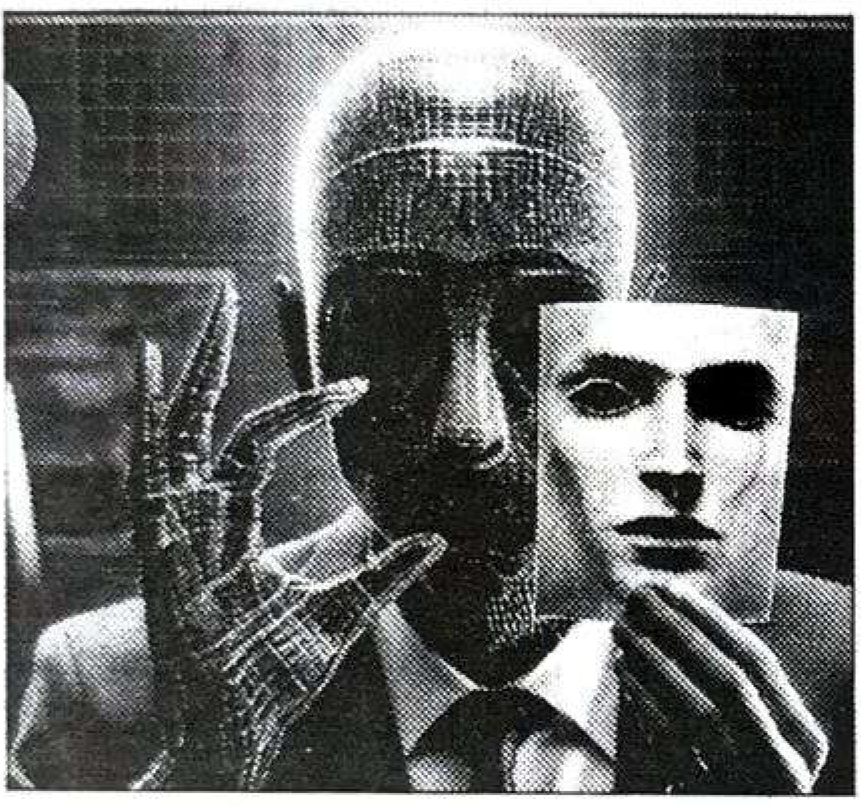

ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಗುರುವಾರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ಕಂಪನಿಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನೂ ನಡೆಸಿದೆ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಾಯಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಆತಂಕಗಳು ಎದುರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಅಥವಾ ಆರ್ಟಿಫಿಶಿಯಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೂ ಸಿಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಂದುವರಿದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕೈನಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಂತರ್ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈ ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್ ಅಥವಾ ಮುಖ ನಕಲು ಮಾಡುವಂಥ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳೂ ಇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ದೇಹಕ್ಕೆ, ಬೇರೆಯವರ ಮುಖವನ್ನು ಆರಾಮಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬಹುದು.

ಇಂಥ ಅಪಾಯವನ್ನು ಕೇವಲ ಬಾಲಿವುಡ್ ಗಣ್ಯರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವತ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರೂ ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ನಕಲು ಮಾಡಿ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ತಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬುಧವಾರದ ಜಿ20 ವರ್ಚ್ಯುವಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲೂ ಎಐನ ಅಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರ ಜತೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಇಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಂಥ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರನ್ನೂ ಸಂತ್ರಸ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ಅಪಾಯದ ಅರಿವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂಡಲೇ ಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು 10 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಕೇಂದ್ರದ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವ ಅಶ್ವಿನಿ ವೈಷ್ಣವ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ತೆಗೆಯುವಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಇಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಸಿ ಬೇರೊಬ್ಬರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹಾಳು ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಬೇಕು. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಡೀಪ್‌ಫೇಕ್‌ನಂಥ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ದುರ್ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದದ್ದು ಇಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐ ಸದುದ್ದೇಶದ ನಡೆ ಆದರೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಲ್ಲ

ಅಡಮಾನ ಇಲ್ಲದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಆರ್‌ಬಿಐ) ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾಲದಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿ) ತೆಗೆದಿರಿಸಬೇಕಿರುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು (ರಿಸ್ಕ್ ವೇಯ್ಟ್) ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆರ್‌ಬಿಐ ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಗೃಹ ಸಾಲ, ವಾಹನ ಸಾಲ, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸಲು ನೀಡುವ ಸಾಲಗಳಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಗಳು ತೆಗೆದಿರಿಸಬೇಕಿರುವ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಚಿನ್ನವನ್ನು ಅಡಮಾನವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಇದು ಅನ್ವಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಶಕ್ತಿಕಾಂತ ದಾಸ್ ಅವರು ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದಾದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಆರ್‌ಬಿಐ ಈ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಅಡಮಾನದ ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದ ಸಾಲಗಳ ನೀಡಿಕೆಯು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅಪಾಯವೇನೂ ಎದುರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ದಾಸ್ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು 'ಮುಂದೆ ಅಪಾಯ ಎದುರಾಗದಿರಲಿ' ಎನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲ ಹಾಗೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಆಸ್ತಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಲಗಳು ತಕ್ಷಣದ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲಷ್ಟೇ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಆರ್‌ಬಿಐನ ಸದುದ್ದೇಶವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ

ಗೃಹ ಸಾಲ, ವಾಹನ ಸಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ, ಈ ಬಗೆಯ ಸಾಲಗಳ ನೀಡಿಕೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಎದುರಾಗದು. ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ವಲಯ ಹಾಗೂ ಆಟೊಮೊಬೈಲ್ ವಲಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡಚಣೆ ಉಂಟಾಗದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಆರ್‌ಬಿಐ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ, ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾಲವು ದುಬಾರಿ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಲಿ ಸಾಲಗಾರರಿಗೂ, ಮುಂದೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವವರಿಗೂ ಇದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಗ್ರಾಹಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬಳಕೆದಾರರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರುವ ಇಎಂಐ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚಲನಶೀಲವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲ ದುಬಾರಿ ಆದಲ್ಲಿ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು, ಬಟ್ಟೆ ಮಾರಾಟ ಹಾಗೂ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 30–35 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನವರು, ಫಿನ್‌ಟೆಕ್ ಕಂಪನಿಗಳ ಆ್ಯಪ್‌ಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ 'ಬೈ ನೌ ಪೇ ಲೇಟರ್' (ಬಿಎನ್‌ಪಿಎಲ್) ಸೌಲಭ್ಯದ ಮೇಲೆಯೂ ಆರ್‌ಬಿಐ ತೀರ್ಮಾನವು ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟುಮಾಡಲಿದೆ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲದ ಅಗತ್ಯವು ಬಹುತೇಕರಿಗೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೋವಿಡ್ ನಂತರದ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಸಾಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಸಾಲ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆರ್‌ಬಿಐ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲವನ್ನು ತುಸು ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ನಿಸುವಷ್ಟು ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿಸಬಹುದು. ಆರ್‌ಬಿಐ ಆಶಯದಲ್ಲಿ ಸದುದ್ದೇಶ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ನೀಡಿ, ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ತೋರಿಸುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿ ಹಾಗೂ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಬಾರದು ಮತ್ತು ಸಾಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಪಡೆದು ಜನ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಗೆ ಸಿಲುಕಬಾರದು ಎಂಬುದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಆಶಯ. ಆದರೆ ಆರ್‌ಬಿಐನ ಸದುದ್ದೇಶವು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಗೂ ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಗಳ ಸಾಲ ನೀಡಿಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತುಸುವಾದರೂ ತಗ್ಗಿಸಲಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ತೆಗೆದಿರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, ಎನ್‌ಬಿಎಫ್‌ಸಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಲಗಳ ಬಡ್ಡಿದರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ಅಂತಹ ಸಾಲ ಪಡೆದು, ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಕೂಡ ಬಾಧಿತರಾಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಆರ್‌ಬಿಐ ತನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ನಂತರವಾದರೂ ಮರುಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಬಹುದು.

ವಿಜಯವಾಣಿ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸನ್ನದ್ಧಗೊಳ್ಳಲಿ

ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಣಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಚಳಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ. ಒಂದೆಡೆ ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ ಹಾಗೂ ಶೀತಸಂಬಂಧಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ಡೆಂಘೆ ಮತ್ತು ಚಿಕೂನ್ ಗುನ್ಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಏರಿಕೆ ಕಂಡಿವೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ (ನ. 23ವರೆಗೆ) ಡೆಂಘೆಯ 13,999 (9 ಸಾವು), ಚಿಕೂನ್ ಗುನ್ಯಾದ 1,400 ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಏಕರೂಪ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವೈರಾಣು ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ವೈದ್ಯರಿಗೂ ಸವಾಲಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ಏರುಪೇರಿನಿಂದಾಗಿ ನಾನಾ ವೈರಾಣು ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ವೃದ್ಧರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಳಿಗಾಲ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈ ಬಗೆಯ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧ ಕೊರತೆ, ವೈದ್ಯರ ಅಲಭ್ಯತೆ ಮುಂತಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಜನರು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಸರಣಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಬೇಕು.

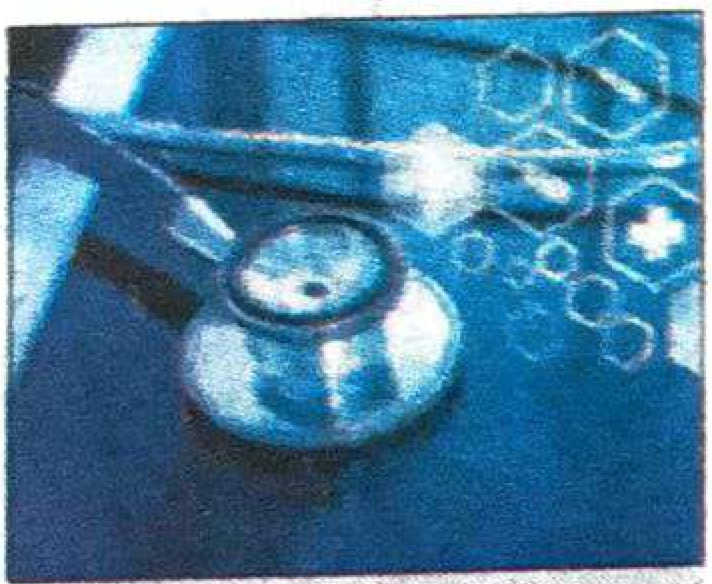

ಚಳಿಗಾಲದ ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ಅಗತ್ಯ

ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಇರಿಸಿ, ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದ್ದರೆ, ಸೂಕ್ತ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಹೊಣೆ ಜನರ ಮೇಲಿದೆ. ಡೆಂಘೆ, ಚಿಕೂನ್ ಗುನ್ಯಾ, ತೀವ್ರ ಉಸಿರಾಟದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಶೀತಜ್ವರ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಮಾದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಲ್ಬಣಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಜೀವನಶೈಲಿಯಲ್ಲೂ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಕುದಿಸಿ ಆರಿಸಿದ ಶುದ್ಧ ನೀರು, ತಾಜಾ ಆಹಾರದ ಸೇವನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪರಿಕರಗಳ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗಂಭೀರವಾದಾಗಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡು, ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪರದಾಡುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬಾರದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾಸಿಗಳು ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೂ ತಾಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗುವ ಮುನ್ನ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ
ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಚೀನಾದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢ ಸೋಂಕು: ಭಾರತ ಕಣ್ಣಿಡಲಿ

ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢ ನ್ಯುಮೋನಿಯಾದಂತಹ ಸೋಂಕೊಂದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಮತ್ತೆ ಚಿಂತೆಗೀಡು ಮಾಡಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೋವಿಡ್ ಸೋಂಕು ಚೀನಾದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಗ ಪ್ರೊ-ಮೆಡ್ ಎಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಣ್ಗಾವಲು ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರ ಸೋಂಕು ಹರಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿತ್ತು. ಆಗ ಚೀನಾ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ರಹಸ್ಯ ಕಾಪಾಡಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೆ ಆ ರಹಸ್ಯವೇ ಜಗತ್ತಿಗೆ ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ, ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನರನ್ನು ಬಲಿಪಡೆದಿತ್ತು. ಈಗ ಅದೇ ಪ್ರೊ-ಮೆಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಸೋಂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದೆ. ಎಂದಿನಂತೆ ಚೀನಾ ಈ ಬಾರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದೆ ತಿಪ್ಪೆ ಸಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಈ ಸೋಂಕು ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ ಅಂದರೆ, ಬಹುತೇಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಸೋಂಕು ಹರಡುವುದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೇ ಬಂದ್ ಮಾಡಲು ಚೀನಾ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಹಿಂದೆ ಕೋವಿಡ್ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೂ ಚೀನಾ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೌಪ್ಯವಾಗಿರಿಸಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಸೋಂಕು ಹರಡುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಚೀನಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಸೋಂಕಿನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಗಂಟೆಯೇ? ಕಾಕತಾಳೀಯವೋ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೋ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಸೋಂಕಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಿಢೀರ್ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿವೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಐಸಿಯುಗಳು ಇಂತಹ ರೋಗಿಗಳಿಂದ ಭರ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೋಂಕಿಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಾಮ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೋವಿಡ್‌ನಿಂದಾದ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೋಂಕಿನ ಮೂಲವೇನು, ಅದು ವೈರಸ್ಸೋ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾವೋ, ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇನು, ತೀವ್ರತೆ ಎಷ್ಟು, ಪರಿಣಾಮ ಏನು, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹರಡಬಹುದೇ, ಹೌದಾದರೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಈ ಸೋಂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಚೀನಾ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಖಾತ್ರಿಯಿಲ್ಲ. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ
EDITORIAL

ಅಕ್ಕಿ ಕಳವು ನಾಚಿಕೆಗೇಡು

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ದಂಧೆ ಮರು ಕಳಿಸುತ್ತಿರುವುದೇಕೆ?

ರಾಮನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕಿನ ಟಿಎಪಿಸಿಎಂಎಸ್ ಗೋದಾಮಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಲಾರಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವಷ್ಟು, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೌಲ್ಯದ 1800 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ 'ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ'ದ ಅಕ್ಕಿ ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿರುವುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗತಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರವಾನಿಸಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ 70 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ರಾಗಿಯೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ. 'ವಿಕ' ವರದಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಂಚಲನದ ಬಳಿಕ ಎಚ್ಚೆತ್ತ ಸರಕಾರ ಬಡಪಾಯಿ ಸ್ಟೋರ್ ಕೀಪರ್‌ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದರೂ ಈ ಪ್ರಕರಣದ ಹಿಂದೆ ಹಲವರು ಶಾಮೀಲಾಗಿರುವ ಶಂಕೆ ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವುದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ.

ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ. ದಿನಗೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು, ಒಪ್ಪೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲದಂಥ ಹಸಿದ ಜೀವಗಳಿಗೂ ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಆಸರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ' ಅಸಹಾಯಕರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಳ ಇರಿಯುವಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ದುಷ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು 'ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ'ಕ್ಕೆ ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆದು, ಬಡವರ ಮನೆಯ ಬಟ್ಟಲಿಗೂ ಕೈಹಾಕುವಷ್ಟು ಕೆಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಪ್ಪುಚುಕ್ಕೆ.

ಕೇವಲ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಪ್ರಕರಣವೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ನಂಜನಗೂಡು, ವಿಜಯಪುರ ಸೇರಿದಂತೆ ನಾಡಿನ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಅಕ್ಕಿಯ ಕಳವು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರದ ಮೈಮರೆವಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಅಂಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂಥ ಅಕ್ಕಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಅಪಾಯದ ಅರಿವಿದ್ದೂ ಸರಕಾರ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಉದ್ಭವಿಸಿದೆ. ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲು, ಜಾಮೀನು, ಅಮಾನತು ಕ್ರಮಗಳು ಅಕ್ಕಿ ಹಗರಣಕ್ಕೆ ಸಾಲದಾಯಿತೇ ಅಂತಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ.

1985ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ''ದೀನರಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ15 ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರವೇ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿದೆ,'' ಎಂಬ ಅಸಹಾಯಕ ದನಿ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ.

ಅಕ್ಕಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಲೆ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಕಷ್ಟದ ಬದುಕನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲೆ ಈಗಾಗಲೇ 50 ರೂಪಾಯಿ ದಾಟಿದ್ದು, ಬರದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬೆಲೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ ಎಂಬ ಅಂದಾಜೂ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡಿತರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪಾಡೇನು? ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ, ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಡವರ್ಗದ ಸಂಕಷ್ಟ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರಲು ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಕಾಲ ಉರುಳಬೇಕು?

ಅಕ್ಕಿ ಕಳವಿನ ದಂಧೆಯನ್ನು ಸರಕಾರ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡುವ ಗೋದಾಮುಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದವರ ವಿರುದ್ಧ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿ, ಅಸಹಾಯಕ ವರ್ಗದ ಹಿತ ಕಾಯಬೇಕು.

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback

Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

http://cuklibrary.ac.in/index.html

Central University of Karnataka, Kalaburagi-585367,India